

IR ŠIAIP, IR TAIP

Rašo V.

Zymiai pagyvėjo kalbos apie didinimą Vakarų-Rytų prekybos. Žodį autoritetingą tarė net Anglijos Churchill. Tokiu būdu, mūsų spėjimas, kad Berlyno konferencijoj diplomatai publikai rodė šešką, o paslaptomis karvelį kepė, gal pasirodys teisingas.

Arabiškuose Egipto ir Sirijos kraštuose įvyko smurtingų pasikeitimų diktatorių rateliuose. Tačiau nei vienas neduos daugiau duonos tų kraštų piliečiams.

Vilniuje, sakoma, įvyko audra vandens stikle. Maskvos pastumdėlis Šniečkus, ir jo sėbrai, buvę "pakritikuoti", kam Lietuvoje mažiau karvių ir kiaulių, negu Prezidento Smetonos laikais. Tačiau, visi baramieji pasiliko vietose, nes išgamų pas lietuvius maža, ir Maskvai net barami šniečkai nepamainomi, nes jų mūšų Andriuliai nenori Amerikos apleisti.

Kur tų lietuvių nėra! Anglijos maršalas Ironsides parašė knygą apie Arkangelso ekspediciją 1918 metais. Pasirolo, tame tolimame rusų šiaurės krašte jis sutikęs būrį lietuvių, buvusių Škotijos angliakasių. Jie nenorėję stoti į anglų kariuomenę, tai buvę pasiūti, kaip gimusieji Rusijoje, sudaryti darbo batalijoną Arkangelse organizuojamai prieš bolševikus valdžiai. Jie pasiskundė maršalui, kad negauna priedų ir maisto, kaip kiti anglai gaudavę. Maršalas juos aprūpinęs. Gaila, kad knygoje nepasakoma tolimesnis šitų škotų lietuvių likimas. Turbūt, su anglais jie buvo evakuoti atgal į Škotiją.

Filadelfijoj areštuota policmonas, kuris apibėgęs mėsos krutuovę \$45. Teisinasi, negalėjęs iš savo \$4,500 metinės algos pragyventi.

Ties Italijos krantais iškelta laivas, išbuvęs nuskendusiu apie du tūkstančių metų atgal. Matyti, vežė iš senovės Graikijos į senovės Romą vyno. Žinia nepasako, kokio gardumo buvo per tiek ilgą laiką skenduoliu išbuvęs tas graikų vynas.

Kaip visada, anglų kalba leidžiamas "The Marian" pilnas žinių apie pasižymėjusius lietuvius, ypatingai čia augusio jaunimo tarpe. Štai, vasario numerio rašoma, kad Pietaris gavo filosofijos daktarata biochemijoje, Wenskinas vadovavo North Dakota valstybės kolegijos futbolo komandai, Yodzonis tapo prezidentas Worcesterio 57-tos brigados beno, kun. Olkovikas paskirtas studijuoti kanoninę teisę Washingtono universitete, Ig. Sakalas susilaukė dovanos už jo Lietuvos pašto ženkelių rinkinį, teisėjas A. Wells išbal-suotas trečiuoju geriausiu teisėju Čikagoje. Ir taip toliau, ir taip toliau. Mūsų lietuviai visur žymisi, bet mūsų "lietuviška" spauda retai tą pastebi.

Knygų rinkoje pasirodė gražiai J. J. Bačiūno išleista knyga apie mirusį kompozitorių A. Vanagaitį. Knygoje 192 gero popieros puslapiai ir 52 paveikslai.

Savo metiniame koncerte kompozitorių V. Bacevičius New Yorke, kovo 13 d., pianu skambins naują kompoziciją, Sonata, Op. 53, No. 4. Be to, ir Čiurlionio Preludę in G Minor.

Detroito moteris gavo divorsą iš vyro, kuris, sako, ją bardavęs kam per storą žievę palikdavusi, bulves skusdama. Be to, jis vis iškratydavęs atmatas, pažiūrėti, ar ji ko gero valgomu nebus išmetusi.

Nr. 9

WORCESTER, MASS.

Kovo (March) 5, 1954

Vol. XXXXVI

MOLOTOVAS GRĄSINA 3-ČIU PAS. KARU, JEI EUROPOS ARMIJA BUS ĮSTEIGTA

MASKVA. — Vyačeslav M. Molotovas, Sovietų Užsienio Ministeris, kreipėsi į Europos vyriausybės, kad jos atstų Europos Apginimo Bendruomenę, kuri, kaip jis sakė, buvo "kelias prie trečiojo pasaulinio karo." Specialiame 7,500 žodžių pareiškime apie Didžiųjų Keturių užsienio ministerių konferenciją Berlyne, Molotovas sakė, kad tarptautinis įtempimas buvo palengvintas Berlyno svarstymais. Vienok jis atnaujino savo raginimus Europai "atsisakyti nuo militariškų grupių priešingų viena kitai, delto, kad tokių grupių gyvavimas veda tikrai prie karo. Užsienio Ministeris du trečdaliu savo pranešimo minėjo apie Vokietijos reikalus svarstomus Berlyno konferencijoj. Jisai išreiškė Sovietų Unijos griežtą apeliaciją Vakarų Europiečiams, kad atstų apginimo bendruomenės projektą. Kelis kartus Molotovas pakartojo, kad Europos gynybos grupavimai padėtų Europą kelyje į naują pasaulinį karą ir kad tokia akcija privestų prie naujų

puolimų. Molotovas pareiškė, kad nors Berlyno konferenciją nuveikė kaikiuriuos teigiamus rezultatus, vienok galutinės Berlyno konferencijos pasekmės paaškes tikrai Ženevos konferencijoj, balandžio mėnesy. Jisai pabrėžė, kad Kiniečių žmonių Respubliką užims tiesėtą vietą susirinkime su kitomis didelėmis jėgomis. Jis pastebėjo, kad kai kurie J. V. senatoriai kritikavo Valstybės Sekretorių John Foster Dulles už nusileidimus Kinijos reikalui, todėl prisiminė, kad nors Berlyno konferencija supras, jog kiniečiai nustojo būti pusiau koloniališka jėga.

Berlyno konferencijoj, užsienio ministeriai nutarė laikyt susirinkimą Ženevoje pradėdant bal. 26-tą d., apie Korėjos ir Indo-Kinijos problemas. Ministeriai nutarė, kad Kinijos Komunistų Vyriausybė gali dalyvaut svarstymuose, bet nei užkvietimas nei konferencijos laikymas neturėtų reikšti Peipingo vyriausybės pripažinimą tų valstybių, kurios iki šiol jos nepripažino.

TUZAI MUSŲ RANKOSE

Berlyno konferencijoje Molotovas pasauliui parodė, kuriomis kortomis Maskva prieš demokratijas lošia. Ji neturi tikslo padėti pasauliui nusiraminti. Europoje ji nori, kad demokratijos atsikasytų nuo NATO apsigynimo sutarties ir nuo EDC bendros kariuomenės. Amerika, sako, tegul išsikrausto atgal per Atlantiką, o Vokietija tegul pratrijus, aišku, netrukus pas mešką pakliūtų ir visa likusioji Europa, kuri, tokiu būdu, pasidarytų Azijos nosis.

Amerikos užsienio reikalų sekretorius Dulles ir Anglijos sekretorius Eden spėja, Maskva bijo Vakarų, ir bijo vien dėlto, kad iš čia pasauliui šviečia ir pučia

laisvės vėjas. Visi Sovietų imperijos pavergtieji semia iš Vakarų įkvėpimo bei vilties, kad ne visada taip bus, ir kad, kada nors, ir ant jų pečiaus vėl pavasaris nušvis.

Berlyno konferencija įtikino tuos, jei kas dar buvo reikalingas įtikinimo, kas per tikslai, kuriais Maskva gaivinas. Ji nori pasaulį suardyti ir jį valdyti. Ji net per nagos juodimą neprišidės žmonių nuraminti ir padėti skurdžiams gerovės siekti.

Tačiau, nors ji turi geras kortas, visi tūzai mūsų rankose. Žmogus, jei ir nežino, kas jis yra, ir kam jis čia žemėje leistas, visgi žino, kad jis čia leistas ne kam nors vergauti. Tą visa istorija jo įrodo. Jis visados ir visur prieš prispaudėjus kilo. Ir visur bei visada visi prispaudėjai negarbingai žuvo, o laisvas žmogus žygiavo artyn prie didesnės laisvės. Laisvės t-zai nukirs nelaisvės net karalius. Tik turime budėti, kad mikiiai ir šmikiiai mums mūsų tūzų nepavogtų. Vyt. širvydas

Šviesos Taupymas Pratestas

Boston, Mass. — Massachusetts valstija turės dar kitą dieną šviesos taupymo mėnesį kas metais iš priešasties biliau, kurį pasirašė gubernatorius Herter ir tuomi jėgo galėn. "Vasaros laikas" bus pratestas iki paskutinio spalio mėnesio sekmedienio.

Buvęs Prezidentas Truman Bostone

Boston, Mass. — Sheraton Plaza Viešbuty, kovo 8-tą, buvęs prezidentas Harry S. Truman kalbės laike Trumano Knygyno fondo pietų. Šiame knygyne bus laikomi Trumano administracijos dokumentai ir popieros. Pelnas liks nuo pobūvio bus naudojamas knygyno pastatymui, Independence, Mo.

Kunigas Konstantinas Vasys -- pakeltas i Prelatus

Maloni Žinia ir Garbė Worcesterio Vyskupijos Lietuviams

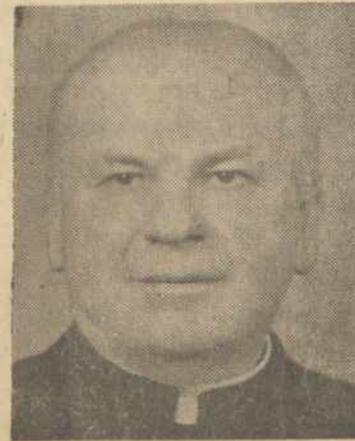
Jo šventenybės Popiežiaus Pijaus XII-to Akto iš 1954 m. kovo 4 d. Worcesterio Aušros Vartų Parapijos Klebonas KUN. KONSTANTINAS VASYS pakeltas i Prelatus.

Šio pakėlimo proga naujam PRELATUI K. VASIUI, energingai stovėjusiam Dievo ir lietuviškų reikalų sargyboje siunčiame nuoširdžiausius sveikinimus, linkėdami sėkmės ir sveikatos dar ilgus metus darbuotis Kristaus Bažnyčios ir Lietuvos laisvinimo reikaluose.

"Amerikos Lietuvis" Red. linė Kolegija ir Leidėjai

Vyskupas John J. Wright pranešė ketvirtadienį, kad Jo šventenybės Popiežiaus Pijus XII, pagerbė dešimts narių iš Worcesterio diecezijos, šeši iš jų kunigai, vienas vienuolis, ir trys pasauliečiai.

Paskirti i prelatus su "right reverend monsignor" titulu yra sekantieji: kun. Angelo A. A. Carpinella, kun. John J. McCarthy ir kun. Konstantinas Vasys. "Very Reverend Monsignor" titulai paskirti sekantiems: kun. Andrew Lekarczyk, kun. Francis J. Warburton ir kun. Armand J. Barrette.

Prelatas
Konsantinas Vasys

"Pro Ecclesia ir Pontifice" medaliai buvo suteikti broliui Gerard Brassard, A. A. William D. Kelleher, Mary A. Melican, John G. Deedy, Jr. už jų pasidarbavimą Popiežiui ir bažnyčiai. Popiežiaus Pijus XII pasirašė raštus pagerbiant viršminėtus asmenis, vasario 1 d.

Nauji monsignoriai priims savo rūbus laike apeigų šv. Pavilo katedroje, Velykų Sekmadienį, 7:30 val. vak. Ties kurie priims "Pro Ecclesia ir Pontifice" medalius bus pagerbti Assumptio kolegijos, po viesulo atremtuotoj koplyčioj kovo 21 d. 7:30 val. vak.

Iš Viso Pasaulio

Komunistų Demonstracijos

Berlynas. — Komunistai pranešė, kad šaukia 500 000 jaunuolių į Rytinį Berlyną demonstruoti prieš Europos Armijos planą ir už Vokietijos taikos sutartį. Rytinės Vokietijos jauni organizacija "Laisvas Vokiečių Jaunimas", šaukė demonstraciją.

NATO Susirinkimas

Paryžius. — Šiaurės Atlantiškos Sutarties Taryba pranešė, kad laikys ministerių susirinkimą čia, dvi dienas prieš Rytų-Vakarų konferenciją Ženevoje apie Korėją ir Indo-Kiniją. NATO ministeriai susirinks balandžio 23-čią, penkių metų sukaktuvėse pasirašymo NATO sutarties, pasitart apie abėna politiška padėį.

Prėmė Užkvietimą

Tokyo. — Raudonoji Kinija ir Komunistinė Šiaurės Korėja, gavę ženklą iš Sovietų Unijos, ruošiasi siųst atstovus į balandžio mėnesio konferenciją Ženevoje, kad pasitart apie Korėjos taiką. Tuo pačiu sykiu, vyriausybės radio Raudonosios Kinijos sostinėj Peipinge ir šiaurės Korėjos sostinėj Pyonyngang pranešė, kad Sovietų Rusijos užkvietimas dalyvaut konferencijoj priimtas.

1,500 Sužeistų Karnivale

Lima, Peru. — Čia per keturias dienas tesės Karnivalas prieš gavėnios pradžia, kurs buvo toks linksmas, kad 1,500 susižeidė betriukšmaudami. Daug iš jų buvo priversti eiti į ligonines. Roberto Malgerejo, kurs pardavinėjo balionus, tiek daug jų išpūtė, kad veidas paraudonavo ir negalėjo atidaryt burną.

Britai Kaltinami Už Sukilimus

Kairo, Egiptas. — Prezidentas Naguib kaltino britus už sukilimus Sudane, laike kurių 34 asmenys žuvo. Per radio jis pareiškė, kad buvę britai administratoriai sukėlė pasipriešinimą, parodyt, jog sudaniečiai nėra susivieniję, arba jie bijo Naguibo ypatingo susinešimo su sudaniečiais. Naguib buvo pralintas iš vyriausybės trumpam laikui, bet tuojaus vėl buvo sugražintas i prezidentus.

Atomiški Bandymai 1954 m.

Washington, D. C. — Jungtinės Valstybės pradėjo naują eilę atomiškų bandymų tolimame Pacifike su sprogdinimu atomiško prietaiso, Atomiškos Envergijos Komisija pranešė. Šie bandymai tešis per keleta savaičių, taipgi bus sprogdinta pasaulio pirma "praktiška" vandenilio bomba. Šie bandymai vykdomi Mashall salose, vadovaujant armijos majorui gen. Percy W. Clarkson, po didžiausia slaptyste.

Syria Turi Kabineta

Damaskus, Syria. — Po įvykusio sukilimo, Syria turi naują kabineta, vietoj Adib Šišekly režimo. Diktatoriaus pašalinimas pradėjo kruvinas riaušes, laike kurių žuvo šeši žmonės. Jos vadSabri Assali, nacionalistų partijos vadas, buvo paskirtas premieru. Krašto naujas valstybės vadas bus Hačem Bey El Attasi. Armija perspėjo griežtai prieš tolimesnius sukilimus, kol Damaskus — ramus po dviejų dienų riaušių, ruošėsi pasveikinti Attasį. Karinis stovis buvo atšauktas.

Karalienė Atidarė Australijos Parlamentą

Melbourne, Australia. — Karalienė Elzbieta II ir Edinburgo kunigaikštis formaliskai atidarė Australijos Parlamentą. Tuo tarpu Melbourne uoste kilo streikas tarp laivų krovėjų ir darbininkai atsikak išnešt prekybinius krovinius iš laivo Gothic, kuriuo karalienė keliauja. Adelaidė mieste užėjo didelis žemės drebėjimas per 250 mylių plotą, namai svyravo, bet žmonės išsigelbėjo nuo mirties.

Paskolino 250 Milijonų 100 Metams

New York, N. Y. — Chrysler korporacija pranešė, kad Prudential Insurance Co. of America paskolino jai 250 milijonus dolerių, kurie bus atmokėti bėgy 100 metų. Paskola bus naudojama finansuoti kompanijos ateities išplėtojimą, taipgi modernizavimui ir del kapitalo. Chrysler kompanija pardavė 20-tą nuošimtį automobilių išdirbtų Amerikos dirbtuvėse.

Visuomenės Žiniai

Seniausiuju dviejų organizacijų SLA ir ALT Sandaros, iniciatyva pradeda veikti lietuviškas radio pusvalandis kultūros reikalams.

Pradžia kovo mėn. 7 dieną, 12:30 - 1:00 val. iš Bostono radio stoties WBMS, 1090 banga. Išklause p. Minkaus pusvalandį neišjunkite radio ir tuojau prasidės kultūrinis pusvalandis vedamas p. Petro Viščinio. Visi radio klausytojai prašomi rašyti savo atsiliepimus šiuo adresu: Petras Viščinis, 31 Bunker Ave., Brockton 4, Mass.

Komisijos narys,
K. Jurgeliūnas

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

HARTFORD, CONN.

Matėme Lietuvą Motuzo Filmose, Kitos žinios iš Lietuviškos Bendruomenės.

Sekmad. 28 d. vas. L. A. Pil. Klubo salėje buvo parodyta neprik. Lietuva 1938 metų laikotarpio, gražieji Lietuvos vaizdai ūkio ir miestų bei kultūrinių įstaigų ir Klaipėdos krašto. Žodžiu, p. Motuzo filmose matėme visą Lietuvą klestėjančią nepriklaus. metais, gražias eisenas - paradus etc. Įspūdžiai visų apie 300 žmonių geri. Šią pramogą surengė ALB-nės vadovybė liet. mokyklos naudai.

Laike 10 min. pertraukos pasakė kalbą p. Chase, LB LOKo Iždin., bendruomenės ir L. Mokyklos, jauniuko auklėjimo reikalais, aukų mokyklos rėmimui sudėta arti 100 dol. LB vadovybė ir lietuviškos mokyklos vadovybė bei mokiniai labai dėkoja savo rėmėjams už aukas.

Rengiamasi prie minėjimo L. Spaudos Laisvės sukakties 50 metų, kurį propuoja 4 d. geg. š. m. Reikia suprasti, kad ši sukaktis, didžios svarbos ŠVENTĖ, bus mūsų visuomenės. Todel LB vadovybė ruošiasi šią sukaktį iškilmingai paminėti su akademinėmis ir kultūrinėmis programomis specialybėmis.

Grįžta iš saulėtos Floridos

JI NORI SULAUKTI LIETUVOS LAISVĖS

Chicago, Ill.

Nepaslapstis, kad čia Amerikoje begyvendami, mūsų senieji ateiviai — Amerikos lietuviai, visa širdimi mylėdami savo gimtąją žemę — Lietuvą, jai daug gero yra padarę, o ypač savo broliams ir sesėms tremtiniams.

Čia prisimintina viena iš tokių geraširdžių **Juzė Rašinskienė**, gyv. Chicagoje, Rockwell St., kuri visur ir visuomet didžiausią savo tėvyne Lietuvą, džiaugėsi jos laisve ir nepriklausomybe, liūdėjo ir liūdi dėl jos nelaisvės, o išgirdusi, kad tūkstančiai jos brolių ir sesių lietuvių tremtinių vargsta ir alksta Vokietijoje, pirmoji ji ištiesė pagalbos ranką, be skirtumo kiekvienam — Aš būdama jautri savam kraštui ir saviems tautiečiams, — sako J. Rašinskienė, — sudariau daugeliui sutartis atvykti į šį kraštą, siunčiau draubūzius ir maistą į Vokietiją, teikiau į vok. kitokią pagalbą ir dalinau pinigų, viso apie 100 dol. paaukavau. Daugelis man primeta, kad tai yra per norma" mano padaryta, ypač delto, kad iš daugelio mano sušelpusių nei per didelio dėkingumo, nei broliško širdingumo nesulaukiau.

J. Rašinskienė yra sena kovotoja už lietuvių. Būdama dar Lietuvoje, jauna mergaitė, jau talkininkavo 1905 metų sukilėliams lietuviams prieš caro priespaudą. Vėliau atvykusi į Ameriką, čia ji ištėkėjo už populiaraus, gero ir sumanaus lietuvių fotografo J. Rašinsko, kuris prieš 10 metų mirė, palikdamas ją našlouti. Gyvendami Rašinskai Chicagoje, abu priklausė ir daug darbavosi įvairiose organizacijose bei draugijose. Nemaža aukų yra sudėję ant Lietuvos kūrimosi aukuro. J. Rašinskienė daug yra sielou-

Ponia Pilkey (Pilkaušienė)

ponai Mončiūnai ir Pilkaušienė pasitenkinę išpūdingomis atostogomis Floridoje. Šių žodžių rašėjas gavo Pilkauškų ir Mončiūnų pranešimus iš jų malonių atostogų Floridoje. Reikia manyti ir gal net patikėti, kad sugrįžę šie mūsų LB veikėjai bus žymiai energingesni visuomeninėje veikloje.

Klubiečiai susilaukė naujų direktorių ir valdybos narių tikisi susilaukti klubo didesnės veiklos, ypač socialinės. Palauksime, pamatysime. Visgi, atrodo, kad klubiečiai skaitlingiau lankosi savo klube ir daugiau malonumo turi negu svetimtaučių griluose ir kavinėse. Už tokį klubiečių samprotavimą reikia juos pagirti, nes jie savo dolerius palieka savo klubui, o ne svetimtaučiams.

"AL" Rep. M.

si dėl Vilniaus krašto okupacijos. Protesto vardan ji priklausė V. V. S-gos Chicago skyriui, rinko aukas Vilniaus vadovimui ir pati yra paaukavusi dideles sumas tam reikalui.

J. Rašinskienė yra didelė spaudos mylėtoja, rėmėja ir lietuviškų laikraščių sena bendradarbė. Turėdama prigimtus gabumus rašymui, ji tik atvykus į Ameriką ir pajutus, kad čia lietuviškiems laikraščiams labai trūksta bendradarbių, griebėsi šio darbo. Rašė straipsnelius, korespondencijas, karčias pašaipas, tačiau labiausiai ji talentinga eilėraščių kurti, kurių nemaža pluošta savo namuose šarinkusi turi.

Ši kapos metų sulaukusi moteriškė, kad ir truputį skundžiasi širdies ligos negalavimais, tačiau dar pilna energijos gyvenimui, naujiems planams ir darbams, sakosi, norinti sulaukti dar vieno labai didelio džiaugsmo, būtent Lietuvos išlaisvinimo, kuriai tiek daug, — ji sako, — mes senieji Amerikos lietuviai dirbome, aukojomės ir aukojome, kad jos brangioji Laisvė amžiais neužgestų. Rep.

DIDELĖS VERTĖS PERKANT TELEVIZIJAS

Matykite mus pirmiausia prieš perkant

BOB'S APPLIANCE

56 WATER STREET
Worcester, Mass.

CHRISTY'S SHOE SERVICE

129 MILLBURY STREET

Visas Darbabs Užtikrintas

Aukščiausios Rūšies už žemiausias Kainas

LIETUVAI

Mes mylėsime dar tėviškę žalią,
Jai aukosimės karšta širdim!
Lietuvon bus platus dar mums kelias,
Išdabintas beržais ir pušim!

Ten sparnuočių daina sutartinė,
Džiugins širdį lietuvių darbščiu;
Ir vergiųjų numetus tėvynė,
Suzibės idealu skaisčiu;

Užlies saulė mūs tėviškės plotus,
Skausmo ašaras greit nudžiovins.
Vieną rytą saulėtai rasotą,
Nemuns laisvęj didingai patvins

Gedimino pily Laisvės Varpo,
Balsas skardžiai visiems pasakys:
— Neišbraukt iš laisvųjų mūs tarpo,
Vergas niekad nebus lietuvis!

Išlydėsime tamsų maskolį,
Kaipo marą iš mūsų laukų,
Tesinės sau į Sibiro tolį,
Juoda atmintį mūsų vargų.

Mes mylėsime dar Lietuvą žalią,
Jai aukosimės karšta širdim!
Lietuvon bus platus dar mums kelias,
Išdabintas beržais ir pušim!

L. L.

Los Angeles, Calif.

"Viską darysiu, kad tik Lietuva greičiau išsilaivintų iš komunistų vergijos", — rašė sen. W. Knowland ALT-bos vietos skyriui Vasario 16-osios progai Puikius linkėjimus prisiuntė kitas steito sen. T. Kuchel, o telegrama kolonijos lietuvius sveikino Vice-prezidentas R. Nixon. Miesto burmistras Norris Poulson buvo priėmęs delegaciją, susidedančią iš konsulo J. J. Bielskio, ALT-bos vietos skyr. pirm. Ch. Lukšio, sekr. L. Valiuko ir lietuvių — Ph. Savickaitės ir D. Pulkauninkaitės. Ta progą kaip tik ir paskelbė vasario 13 d. Los Angeles mieste "Lietuvos Respublikos Diena", išleisdamas puikią proklamaciją. Apie šį įvykį rašė miesto dienraščiai ir buvo įsidėję nuotraukų. Pačiam paminėjimui kiek sutrukdė nepaprastai didelis lietus. Bet neatsižvelgiant į tai susirinko vasario 13 d. į Patriotic salę nemaža lietuvių ir suaukėjo Lietuvos vadavimu reikalui virš 600 dol. Iš organizacijų geriausiai pasirodė ateitininkai, surinkdami savo narių tarpe 110 dol., antroje vietoje — Tautinės Sąjungos vietos skyrius apie 60 dol. Ypač pagirtini vietos studentai, kurie ir bendrame paminėjime ir iškilminguose pietuose dalyvavo organizuoti, o Lietuvos vadavimo reikalui paaukėjo 20 dol. iš savo kasos. Iškilmingų pietų metu sekančią dieną puikią kalbą pasakė Kalifornijos Universiteto prof. Dr. M. Graham. Apie šį paminėjimą Ambassador viešbutyje rašė abu didieji miesto dienraščiai (Los Angeles Times ir Examiner), gi Los Angeles Times buvo įsidėjęs ir nuotrauką.

Kovo mėn. 14 d., sekmadienį, tuoj po sumos parapijos salėje šaukiamas ALB vietos apylinkės susirinkimas 1954 metų veiklos planui priimti. Apylinkės valdy-

bai vadovauja J. Uždavyns, o kiti valdybos nariai: Dr. K. Alminauskis, Dr. P. Pamataitis, L. Valiukas ir V. Varnauskas.

VLIKui sunykti pagrindo nesą, sako VLIKo pirm. M. Krupavičius duotame "Lietuvių Dienoms" pasikalbėjime, kuris įdėtas vasario mėn. numeryje. Tame pačiame pasikalbėjime skaitytojai gaus atsakymus į visą eilę klausimų, kurie keliami spaudoje ar lietuvių rateliuose. Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas duoda įdomų įžanginį, atkreipdamas dėmesį, kad laisvinimo veiksniai turėtų "keisti bėgius". Randamas ir St. Lušio atsiminimų tęsinys apie VLIKo atsiradimą ir darbų pradžią. Nemaža ir kitos aktualios žodinės medžiagos. Ypač rekomenduotinas šis numeris tiems, kurie galvoja kada atostogoms pasukti Kalifornijos link ar ten persikelti gyventi. Kaip tik vasario numeryje skiriama daugiau vietos Los Angeles lietuvių kolonijai, lietuvių veiklai. Nuotraukų virš 50; įdomi ir angliškoji dalis. Naujai užsiskantieji dar gali gauti sausio ir vasario numerius. Prenumeratos kaina metams 4 dol.—Adresas: "Lietuvių Dienos", 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

A. A.

Philadelphia, Pa.

Vieša Padėka

Mirus Bronislavai Bairūnas mūsų mylimai motinėlei, šiuomi reiškiamo padėką visiems giminėms ir draugams, kurie užprašė šv. mišias, prisuntę gėlių, dalyvavo šermenyse ar laidotuvėse ir išreiškė uėuojautą mūsų didelio liūdesio valandose.

Duktė, Cecilia A. Montville
Žentas, Dr. P. V. Montville
ir sūnai Alfred Bairūnas
Juozas Bairūnas

Radio Žinios

Lietuvių Radio Korp. radio programa ateinanti sekmadienį, per stotį WBMS, 1090 kilocycles (netali WBS stoties) 12:00 iki 12:30 val. per pietus bus sekanti:

- 1—Muzika.
- 2—Dainos.
- 3—Magdutės Pasaka.

Biznio reikalais, malonėkt rašyti radio ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Ačiū. Steponas Minkus

A. a. Kun. M. Švarlis

Chicago, Ill.

Minint vienerių metų mirties sukaktuves, šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos, West Pulman, klebono a. a. kun. Mykolo Švarlio, prisimintini jo gyvenimo kai kurie brožai.

Jo darbštumas ir rūpestingumas

Chicagoje ir apylinkėse jis bevikaraudamas bei klebonaudamas, visur pasižymėjo savo pareigingumu bei darbštumu. Apieštos parapijos, kuriose jis buvo, jo rūpesčiu atgydavo ir įgydavo visai sveizią veidą. Paskutinėje parapijoje, šv. Petro ir Povilo, kurioje klebonu jis buvo 12 metų, vis dažniau nesveikuodamas širdies negalavimais ir, gal, jausdamas artėjančią savo mirtį, nesustojo rūpintis ir dirbęs Didino, modernino, tvarkė ir gerino parapijos pastatus, nesiskųsdamas savo liga, tik kartkartėmis primindamas, kad tai daro jau ne sau...

A. a. kun. Mykolo vaikystė

Kun. Mykolas gimė ir augo Bridgeporte, Chicagoje, ir čia lankė šv. Jurgio liet. parapijos pr. mokyklą. Jau tuomet jis pasižymėjo iš savo tėvų, Jurgio ir Pranciškos Švarlių, paveldėtu švelnumu ir gėrumu, delto daugelio buvo vadinamas "gero vaiko" vardu ir tokiu buvo iki savo mirties. Gili ir prasminga tarnyba Dievui, be puikiybės pagarbų, ramybę ir taiką nešančias žodis parapijiečiams, tėvams ir seserims, — liko visiems atmintyje kun. Mykolo neužmirštamo ir tikrai kilniaus bei prasmingo jo gyvenimo dogma ir garbės nevystantis vainikas.

Jis buvo geras lietuvis

Nors a. a. Mykolas buvo čia gimęs ar augęs bei čia dvasinius mokslus išėjęs, tačiau jis nesikratė lietuviškos, — ją gerbė ir mylėjo Mokėjo gražiai lietuviškai kalbėti, kaip ir visa švarlių šeima. Vertino lietuvišką spaudą ir ją skaitė. Jo paliktoje turtingoje bibliotekoje, nemaža yra lietuviškų knygų senesnių ir dabartinių laikų. Ypatinai mėgo muziką, del to jo liko didžiulis plokštelių rinkinys klasikų muzikos.

A. a. kun. Mykolas Švarlis mirė 1953 m. vasario mėn. 13 d., vos peržengęs 50 m. amž. slenksit. Palaidotas šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Minint jo mirties vienerių metų sukaktį,

CLEVELAND, OHIO

Tukstantis Dolerių Tremtiniams

BALFo Centre iš Clevelando BALFo 55 Skyriaus per iždininką L. Staškūną gauta 1,000 dolerių auka tremtinių šalpai. Atsiųsta suma sudaro \$315.00 auka ir buvusio sausio 16 d. parengimo "Subatos vakarėlis" 685.00 pelnas. Be to, atsiuntė taip pat \$60.00 narių mokesčių.

Clevelando BALFo Skyriui nuo pat jo įsikūrimo sėkmingai vadovauja pirm. Viktoras Amsiejus, atvykęs į Ameriką prieš daugelį metų. Jis yra geras patrijotas, visada besisielojąs Lietuvos reikalais ir tremtinių sunkia dalia.

Praėjusiais metais Clevelando lietuvių tremtiniams šelpti suaukėjo \$4,630.91. Dabar, atsiųsdami stambią auką, clevelandiečiai gražiai pradėjo šių metų šalpos veiklą ir tuo parodė savo širdingą rūpestį visų tremtinių skaudžiu likimu.

Reikia pažymėti, kad Clevelando lietuviškoji visuomenė, tiek senieji tiek naujieji ateiviai, labai sutartinai ir vieningai dirba šalpos srity.

Chicago, Ill.

Mirė Dr. P. Žilvitis

Š. m. vasario m. 25 d. Chicago lietuvių palydėjo į amžiną poilsio vietą, Chicagoje žinomą lietuvių med. dr. Povilą Žilvitį, 68 m. amž. Jis buvo Panevėžio apskr. kilimo. Į Ameriką atvyko prieš 50 metų. J.

gedulingos pamaldos buvo šv. Petro ir Povilo ir Gimimo Panevėžio švenčiausios liet. par. bažnyčiose.

Kun. Mykolo tėvai yra Lietuvos ūkininkų vaikai, kilę iš Panevėžio parapijos. Į Ameriką atvykę prieš 50 metų. Uzaugino ir į mokslus išleido 3 dukteris ir 1 sūnų, a. a. kun. Mykolą. — J. Klv.

HIGGINS FLORIST

689 MAIN STREET

Worcester, Mass.

DIAL 5-9430

CENTRAL SHOE SERVICE

4 FOSTER STREET

Worcester, Mass.

Directly Opp. Elec. Company

DIAL 3-1013

ETTA'S FLOWER SHOP

FLOWERS FOR ALL OCCASIONS

99 MILLBURY STREET

Worcester, Mass.

DIAL 2-2119

KLEM. FORD TRACTOR SALES

SPENCER, MASS., ROUTE 9, TEL. 2708

TRAKTORIAI mėšų kratomos mašinos, plūgai, akėčios, Drapakai, Lėjamos mašinos, Krovimo mašinos šakės, Viedrai, Šieno rišimo, griebimo ir piovimio mašinos del tvartų gyvuliams, Visoki reikalingi įtaisai, — kaip rišimo ir gėrimo puodai, Pieno Koštuvai ir Melžiamų mašinų dalys. Visako rasite del jūsų ūkio pas mus, ir gausite teisingą kainą

— Taipgi Taisome ir Valome Visokias Mašinas —

"AMERIKOS LIETUVIS"

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Subscription rates table: Yearly Subscription in U.S. \$3.00, In Foreign Countries \$4.00, Two Years Subscription \$5.00, One Half Year \$2.00, Single Copies 10 cents.

Advertising rates table: Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis išleista šeštadieniais, leidžiama Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Entered as Second Class Matter — September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

LOGIKOS, PARTINIAI PLĒTOJA DEMORALIZACIJĄ PARTINĖ POLITIKA NETURI

VISUOSE pasaolio kraštuose partijų vadai vienodi, jų partinė politika be logikos ir politinės moralės. Retas atsitikimas rasti sąmoningą su savigarba partinį politikierių.

Pastaruoju laiku republikonai, ypač Sen. McCarthy ir Sen. Jenner, pūdami demokratų vadus, rašydami jiems "apkaltinimo aktus" už bičiuliavimą su komunistais ir globojimą komunistų demokratų administracijoj per dvidešimtmetį, smerkdami demokratų vadus už pataikavimą Rusijos imperializmui karo metais ir pokariniais, bando politiškai ir morališkai užmušti demokratų išvakarėse kongresinių rinkimų.

Tiesa, kad demokratų valdymo laikotarpiu JAV vyriausybė tapo įfiltruota komunistais ir jiems palankiais, kad JAV komunistai išnaudojo Rusijos imperializmo politikai. Šie faktai neginžinami, išryškėjo ir šiandien žinome, kad JAV labai nukentėjo, pradžė savo prestižą, pasitikėjimą pas daugelį Eurazijos kraštų žmonių.

Ir republikonų vadų negalima visiškai išteisinti, nes jie buvo demokratų partijos vadų valdžios politikos rėmėjai karo metais ir pokariniiais metais. Tikrai vienas republikonų vadas, a. a. Sen. Robert Taft, buvo Roosevelto ir Trumano politikos kriaikas, bet jo balsas JAV Kongrese tapo balsas tyrose, nes dauguma republikonų nuėjo su a. a. Sen. Vandenberg remdami Roosevelto politiką.

Visuose tuose veiksmuose dalyvavo ne tik dabartinis republikonų Prez. Eisenhower kai vyr. karo vadas, bet kiti generalai, admiralai ir valstybininkai republikonai ir demokratai, kurie tapo dėdės Stalino ir Molotovo politikos aukomis.

Mes dėkingi Sen. McCarthy už jo krusadą prieš komunizmą, už jo iškeltus kompartijos konspiracijų veiksmus viešumon, bet nelaikome Sen. McCarthy ir jo bendruosius taktiniais, portinėje politikoje neklaidingais, politiškai dorovingais žmonėmis.

Ir visuose kraštuose partinių vadukų politika buvo vienoda, partinė, retai kada buvo tautinė ir valstybinė. Šią tikrovę matome Europos kraštuose, ypačiai: Italijoje, Prancūzijoje ir Britanijoje, kur partinių politika panaši į amerikiečių, kupina politinių ir dorinių klaidų ir supuvimų.

Tokią partinių politiką matėme Lietuvoje nuo atstatymo nepriklausomybės ligi jos likvidavimo. Partiniai lietuvių vadai buvo daugumoje nesąmoningi ir nevalstybingi, todėl politinė anarchija Seime ir už Seimo sienų plėtojosi. Dabar lietuvių partijų vadai netekę savo valstybės nesutaria ir neranda vienybės, solidaringos valstybingos politinės veiklos.

ŽMOGUS, KURIO BIJO MASKVA

Baltojo Žirgo Raitelis. Lietu- vos D. Kunigaikščio ir žygitimo Senojo (1506-1548) viešpata- vimo metu, Lietuva vedė trejetą karų su Maskva. II-jo karo me- tu (1518-19) Maskvos didžiulė kariuomenė apsupo ant Daugo- vos kranto esančią Polocko pilį. Lietuviai, kad ir su maža kariu- omene vistiek skubėjo pilies gelbėt. Tačiau jokių būdu nega- lėjo persikelt per ištvinusią Dau- guvą. Priešo dydis, o dar labiau neperbrendama upė stūmė lie- tuvius paskutinėn nevilting. Tik štai iš kažkur atsiranda baltu apsi- autu ant balto žirgo narsus raitelis, ragina lietuvius narsiai kovoti, rodydams per brastą ke- lią pats pirmas puola, "Paskui mane pirmyn", Lietuviai persi- kėlė prieš nugalį, pilį atvaduo- ja. Kas tas nepažįstamasis raitelis, kurio po mūšio niekur nerasta? Tai, Šventasis Karalaitis Kazimieras. Daug senų karių su juo net jį pažįsta, net savo akimis Vilniuj su Karalium Kazimieru ar vieną lankantį Vilniaus bažnyčias, šel- piantį vargšus, ligonius, ar atli- kinėjantį įvairias valstybines pareigas, matė. Todėl dabar juo labiau, kaip džiaugsmui dėl lai- mėjo mūšio, taip kalboms ir meilei apie Narsųjį Raitelį-Kara- laitį šv. Kazimierą nėra galo. Anų Lietuvos pulkų vėliavoje, nors nebuvo tada išrašyta Kazi- miero vardo, tai tas vardas meilės raidėmis įdegtas buvo anų pulkų širdyse, tai Kazimiero pulkai.

Subruzdavo Vilnius vėl iš naujo. Suskambėjo visų bažnyčių var- pai, prigužėjo pilnos bažnyčios žmonij; iš stebūklingą pergale "malda dūšia dangun kilo". Ypač apgulita Katedra, šv. Karalaicio palaikai—karstas. Ten daugiau- sia anų karių motinos, žmonos, vaikai, artimieji. Kaip neverkt džiaugsmo ašaromis, kaip nedė- kot už pergalę, ypač, kad bran- gūs sūnūs liko sveiki, gyvi, bet ir pergalė nešini. O dar nebuvo išdile anie įvykiai, kai šv. Kara- laicio užtarimu mergelė Uršulė prikelta iš numirusių, kai daugelis ir dabar prie jo karsto at- gauna sveikatą, kai vyksta ki- toki stebūklai. Todėl po šio įvy- kio pasipylė juo karštesnės mal- dos, juo daugiau parašų, prašy- mų Romon pas šv. Tėvą Leoną X, kad tą, kuris jiems taip ste- būklingai geras, kad tą, kurį taip jie myli, kad visam pasaui, būt paskelbtas šventuoju, kad būt pakeltas altoriaus gar- bėn. Tačiau Šventasis šventuoju buvo paskelbtas tik 1602 m.

Turėjęs negimt, ar amžinai gy- vent. Taip parašė apie Karalaitį Kazimierą jo antrasis mokyto- jas — Pilypas Buonacorsi, pap- rastai Kalimacho vardu vadinamas. Tai parašė dėlto, kad Kazi- mieras tikrai buvo DIVUS ADO- LESCENS — žavus jaunikaits, skyręsis daugeliu savybių nuo kitų amžininkų.

Gimė (1458. X. 3.) iš dviejų tuolaik Europoj galingiausių di- nastijų Gedimainaičių ir Habs- burgų šeimos: Kazimiero ir Elz- bietos trečiasis vaikas. Taigi lenkiško jame nieko, išskyrus, kad gimė Lenkijoje—Krokuvoj.

Baigęs šeštuosius metus, iš motinos Elzbietos mokytojos rankų, Kazimieras gauna įžymų tų dienų mokytoją—Kanaunin- ką J. Dlugošų, kurs savo žinias dar buvo pagalinęs gausiose dip- domatinėse ir piligrimų kelionė- se po Europą, net Palestiną. Pa- žino Dlugošius ir Lietuvą; jo tėvas žalgirio Mūšy grūmėsi ša- lia Vytauto Did., tačiau, kaip visa Lenkijos politika, taip ir Dlugošius Lietuvai palankus ne- buvo. Taigi Kazimierui buvo įdiegta ne tik gyvas tikėjimas, stiprūs doroviniai pagrindai, bet pakankamai daug ir bendrojo

lavinimosi žinių. Vienuolikmetis Kazimieras jau skambia lotynų kalba sveikinime atvykusį naują Popiežiaus pasiuntinį, kas rodo, kad jis gab. mais lenkė net dviem metais vyresnį brolių Vla- dislovą. Tryliktais metais mo- kykla, tikra prasme, nutrūko, prasidėjo gyvenimo mokykla; tėvai panorėjo jį įstatyti Vengri- jon į šv. Stepono sostą.

Sosto įpėdinis. Kai Vengrijos sosto nepavyko gaut, Kazimie- ras grįšta Lenkijon. Čia ne tik subrūsta, bet, Vladislavui užė- mus Čekijos sostą, tampa sosto įpėdiniu, įsijungia į administra- cinius karalystės reikalus, daros nepakeičiamu karaliaus tėvo pavaduotoju. O rūpesčių buvo į valias: nerimo rusai, bruzdėjo totoriai, iš Balkanų brovės tur- kai, karaliaus išdas ne tik tuš- čias, bet daug skolų, sunku rast rodą su Lenkijos ponais, prisivo piktadarių, nerimo be Didžiojo Kunigaikščio ir Lietuva. Kara- laičiai linksmai dvare užė, tik ne Kazimieras. Vietoj puotų—mari- nos, po karališkais rūbais— ašutinė, vietoj dainų, šokių- malda, santūrumas, drausmė. Daugeliui tas nepatiko, bet Kazimieras anų nepaisė ir pui- kiai atliko jam pavestus uždavi- nius: sutvarkė išdą, išgaudė plėšikus, rado kalbą su ponais ir valdininkais.

Kazimieras Vilniuj. Apie žavųjį karalaitį žinojo jau ir Vilniaus Didžiojo Kunigaikščio Rūmai. Jie ir taip jau nebuvo patenkinti, kad Karalius apleido Lietu- vą, todėl dabar, kai Lietuvai gresė Maskva, Lietuva stačiai reikalavo, ar paties Karaliaus, ar sau atskiro Kunigaikščio, ypač geidė Karalaicio Kazimie- ro. Tik tėvas anu nenorėjo iš- leist, labiausia, galbūt, dėlto, kad Lietuva nenutrauktų ryšių su kar?na. Prispirtas, tačiau, Ka- karūna. Prispirtas, tačiau, Ka- zimierą Vilniuj. Tai buvo 1479 metai. Karalaitis pasileika Lie- tuvoj jau visam laikui. Tačiau Vilniuj jis visus jau stebina daugiau, kaip dangiškas karalai- tis: jo karališkos kurpaitės — pilnos žyviaus, jis ligonių, vargšų tėvas, meldžias dienoms naktims, net prie uždary durų, net iki gaigystės. Buvo, kurie politiniais sumetimais buvo juo nepatenkinti, tykojo jį nužudyt, bet šiaip visas Vilnius Karalaitį stačiai dievino, tik čia pat kartu ir liūdo. Matė, kaip tas gražusis žiedas džiuvos naikipamas vyto ir Gardine 1484 metais, kovo mėn. 4 dieną galutinai užgeso.

Šventasis Karalaitis nemirė lie- tuvių širdyse. Tėvas pradėjo, o brolis žygitantas Senasis už- baigė šventojo garbei Katedroj puikią koplyčią, kur jo palaikai sidabro karste visą laiką ilsis, išskyrus du kartus, kai jo karstas buvo išneštas. Jų vienas praeitais metais, kai jo karstas buvo perkeltas į Antakalnį — Šventųjų Petro ir Povilo bažny- čion. Neužilgo šventojo garbei netol Aušros Vartų pastatyta puiki bažnyčia. Jo garbei stato- mos bažnyčios, altoriai kitur, steigiamos draugijos, vienuoly- nai krikštyjami Lietuvos vaikai, švenčiamos šventės — Kazimie- ras Pirmasis Lietuvos Globėjas. Brangus šv. Kazimieras Lietu- voj lietuviams, tačiau nemažiau jis brangus ir išeivijai. Čia dar daugiau jo garbei bažnyčių, pa- rapijų. Čia šventasis su lietu- viais dar labiau sutapęs. Čia lie- tuviai tikri — kazimieraičiai.

Šv. Kazimieras ir dabar bausis Lietuvos priuš ir vadas lietu- viui. Tas, kurs lietuvių taip my- limas ir jų globėjas, Maskvai — pabaisa. Ir ne vien už praeitį, kad prie Polocko jų pulkus su- traikė, kad 1655 m. Rusų karo

J. Steponaitis

SENA TAUTA

Kiek yr tautų, kurių liežiuvis Siek' metų tūkstančius atgal? Mes jų nežinom, — viens Lietuvis Tuom pasigirti tik tegal.

Ir mūs tauta, sena rimta, Pradžios neatmėna savos. Mūs praeitis, sena kiltis, žmonių kalboj amžin gyvuos!

Kas užlaikyt mokėjo kalbą, Nesugadintą — metų tiek? Kas davė ištermės pagelbą, Kad nenueitume perniek?

Pagelba? Mano mielas broli, Atversk istorijos lapus, Skaitykie didvyrių kapus: Ten rasi Lietuvį-varguolį.

Priešų eilėmis apstatytą, Nelaisvės pančiais surakintą; Ten pamatysi, kaip kaimynai Ant sprando jam per amžius lipo.

Jo laisvę varžė, jo šeimynai Jie pavydėjo žemės sklypo, Ir mokslo žydincio globos, Ir tos senos gražios kalbos.

Tačiau Lietuvis ją užlaikė Jis priešą iš namų išvaikė, O jei pritruko jam jėgos, Jis kentė tik dantis skandęs;

Ir plieno kardą išgalandęs, Jis laukė tinkamos progos. Dabar, jau mums šiek tiek atgijus, Šmėkla naujos, sunkios vergijos

Vėl žiuri tautai į akis. Tačiau jie mus neišnaikis! Jie žemę mūs pavergti gali, Bet mūsų kalbą neb' išraus!

Mūs bočių paliktąją dalį Sukilsim ginti kuomarkiaus! Ir mūs tauta sena, rimta, Pradžios neatmėna savos; Mūs praeitis sena kiltis, žmonių kalboj amžin gyvuos!

J. K.

DZŪKĖ

MANOJI ŠALIS

"Lietuva brangi, mano tėvynė, Šalis didvyrių, kur kapuos guli".

Tai žodžiai iš dainos, kuri kiek- vienam doram lietuviui, o ypač išeivijai, giliai įsikverbia į jaus- mus; maloniai kutena jo krūti- nę, ir neretai krikštolinė ašara sus- vilgo blakstieną.

Kodėl? — klausiam nekartą savęs. Kodėl tie žodžiai toki efektingi, taip jautriai apeliuoja į mūsų jausmus? Ir čia pat, ža- bo greitumu, mūsų mintys pra- deda nešti mums galybę priežai- šių, rodyti daugybę margaspal- vių vaizdų iš praeities. Vaizdų, kurie giliai ir amžinai įsibrėžė mūsų atmintin, ir atiduoti mūsų širdies globon.

Tu brolai, gimei Aukštaitijoj; tu žemaitijoj, tu Zanavykijoj, tu Kapsų krašte, o aš Dzūkijoje. Mes priklausome skirtingoms kalbos tarmėms ir papročiams, bet, mes esame vienos motinos Lietuvos vaikai. Mes turime vieną literatinę kalbą, ir turėme visiems lygiai tuos pačius įsta- tymus.

Šitie reiškiniai, jungė mus ir jungia vienon didelėn šeimon, ir nežiūrint kuri dalis mūsų tėviškės būtų skriaudžiama — mums visiems vienodai gaila, vienodai skauda.

Mums yra maloni ir artima kiekvienu pėda žemės, kurią dir- ba lietuvis. Kur jis įkėręs sody- bą našių sodų vainikuose, o sese lietuvių papušusi ją žalių rūtų darželiais.

Mums yra malonu prisiminti, šienpjūvių dalgių skambėsi, kurs vasaros rytais skambėdavo, ir sesių grėbėjų dainas, kurios švelnučiais motyvais banguoda- vo.

"Tegul bėga mūsų upės į jūras giliausias, Tegul skamba, mūsų dainos, po šalies plačiausias."

O, ar atsimeni vasaros vaka- rus Lietuvos kaime? Kada vie- nas išėjęs savo tėvų vienklemy- ne tai akvėpuoti vėsesniu vaka- ro oru, ne tai žvaigždės dan- gaus skliautuose stebėti, grožė- tis — išgirdavai sutartinai kai- me jaunimą dainuojantį?

Ar pameni, kaip skambiai ir harmoningai tie jauni ir linksmi jaunimo balsai pripildydavo ty- laus vakaro erdvę, ir ar mainy- tum tą natūralų kaimo daini- ninkų būrelį į geriausią chorą pasauly? . . .

Žinau, tai būtų toks pat mainas, kaip paliovus klausyti lais- vą paukštelį giedant ir paskum klausytis kanarkos uždaram narvėly.

Tos linksmos dainos veržėsi iš krūtinij Lietuvos jaunimo tada, kai jis buvo laisvas. Kada galėjo naudoti visą savo valią išreiški- mui jausmų, guvių ir judrij. Da- bar gi lietuvis, ir jaunas ir se- nas — vergijoj nuliūdęs. Nesi- džiaugia jo siela, nesišypso jo lūpos, nebeskamba nei daina.

O mes, būdami mūsų motinos Lietuvos dalimi, jos vaikai ir broliais visų ten kenčiančiųjų — jaučiame gilų gailę. Bet, tuo pačiu, mes jaučiame ir ugningą ryžtingumo liepsną — kovoti li- gi lietuvis vėl bus laisvas, ligi Lietuva neužsidės nepriklauso- mybės vainiko!

Tad, broliai viengėniai, dirb- kime sulig mūsų išgalės tol, ligi vėl tėviškės laukuose laisvai neskambės mūsų sielų gražiausi himnai — lietuviška daina:

vadui šermetejevui grasino ir sakė, kad "lietuviai atgalios ir bus išklaudyti, o rusus Dievas taip prispausias, kad jie ir už Uralo (Volgos) vietos nerasia." Rusams bausis šventasis—Lie- tuvių vadas. Užtat jie visa, kas tik kazimieriška — naikino, va, net jo palaikams vietos Kuni- gaikščių kapuos nēr.

Bet jau taip yr, kad juo labiau ką priešai lietuviui stengias iš- plėst, juo lietuviai labiau laikos, labiau brangina, labiau ša kias: "Šventasis Kazimierai, mūsų tautos Globėjau, vadovauk mūsų kovai dėl laisvės, kaip kitados stebūklingu būdu, kad esi vado- vavęs mūsų tėvams. . ."

DR. VINCAS KUDIRKA (Lietuvos Hymno Autorius)

Yra žmonių, kurie visais savo dvasines ir fizines jėgas paaukoja savo tautai. Vienu iš tokių didelių žmonių mūsų tautai yra V. Kudirka. Jis gimė 1858 m. gruodžio 31 d. Vilkaviškio apskrityje, Paežeriuose, taigi per šimtą metų grįžo į Mariampolės gimnaziją, kurioje tuomet viešpatavo lenkiška bei rusiška dvasia. Tai įtakai buvo pasidavęs ir Kudirka: jis išmoko lenkiškai ir rusiškai, bet lietuviškai kalbėti, nusidavė nemokąs. Taip daug Kudirką buvo užburę slava.

Baigęs pradinę mokyklą, Vincas Kudirka įstojo į Mariampolės gimnaziją, kurioje tuomet viešpatavo lenkiška bei rusiška dvasia. Tai įtakai buvo pasidavęs ir Kudirka: jis išmoko lenkiškai ir rusiškai, bet lietuviškai kalbėti, nusidavė nemokąs. Taip daug Kudirką buvo užburę slava. Baigus 6 klases, tėvai išvežė Vincą į Seinų Kunigų Seminariją, bet ir ten, nėbejusdamas pašaukimo, jis greit pasitraukė. Vincas vėl grįžo į Mariampolės gimnaziją, bet šį kartą iš tėvų negaudamas lėšų mokslui, vertėsi iš pamokų, tuomi užsidirbdamas pragyvenimui ir mokslui. Taip sunkiai uždarbiaudamas baigė gimnaziją ir 1881 metais įstojo į Varšuvos universitetą. Neturėdamas kitokio pragyvenimo šaltinio, Vincas Kudirka vėl vertėsi pamokomis ir literatiniu darbu. Parrašinėdamas Karolio Markso raštus buvo areštuotas ir iš universiteto prašalintas dviems metams.

Po dviejų metų V. Kudirka į universitetą grįžo ir jį baigė. Dar universitete būdamas Kudirka gavo pirmąjį "Aušros" numerį. Nors buvo smarkiai suslavėjęs, bet lietuviškai dar nežuvojęs. Užteko stipresnio lietuviškos sielos balso ir jis atsitiesė visu savo dvasios didumu. Jis paskaitė "Aušroje" Argentinoje mirusio žinomo lietuvių visuomenės veikėjo ir poeto Višteliaus - Višteliausko atspausdintą eilėraštį:

Op, op Nemunėli,
Ar tu mane šauki,
Ar tik tyrų vandenėli,
Pliuskendamais plauki?

Tas eilėraštis Vincą Kudirką smarkiai paveikė, sukeldamas jame ilgėsi gimtosios šalies, kalbos ir papročių. Perskaitęs tą lietiško eilėraštį, pajuto balsą laisvės kovotojo, dinamiško veikėjo ir tautos pranašo. Apie tai jis pats rašo:

"Pripildė mano krūtinę rami, smagi šiluma it rodos, naujų jėgų pradėjo rasti. . . Rodos užaugau išsyk, ir tas pasaulis jau man perankštas. . . Pajutau save didžiu galingu: pasijutau lietuvių esąs. . . (V. Kudirkos raštai, I tomas.)"

Ir nuo tos dienos prasidėjo Vincas Kudirkos didieji darbai. Jis įkuria "Lietuvos" draugiją, kuri pasistato sau didžius tikslus. Bet V. Kudirka baigęs Varšuvos universitetą, nepasilieka ten, nevažiuoja į pelningą vietą Rusijos rusams bernauti, bet grįžta į savo gimtąjį kraštą ir pasiryžta jam pašvęsti visas savo jėgas, visą savo gyvenimą. O tų jėgų nedaug, jis buvo jau džiovininkas. Jis ir pats tą gerai žinojo, bet veikti dėl Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės nesiliovė: organizavo lietuvių visuomenę, lietuviškus laikraščius, išstasas naktis praleisdavo rašydamas jiems straipsnius. Žodžiu, ėjo prie gyvenimo pabigos dažydamas plunksną į rašalines.

Vincas Kudirka, jau medicinos gydytojas, apsigyvena Šakiuose, bet ir vėl sunkumai: jį boikotuoja žydai, lenkai ir rusai. Dr. Vincas Kudirka negauna buto ir jis priverstas apsigyventi svirne. Bet jo dvasia geležinė, nepalaužiama. Jis jaučia, kad jis yra lietuvis, o jei taip, tai negi žydėliai su slavais nugalėti jį gali? Ne jiems tą padaryti!

Draugija "Lietuva" 1889 metais pradeda leisti žurnalą "Varpa" panašiai, kaip mes šiandien lietuviškus laikraščius. "Varpa" paime redaguoti pats Dr. Vincas Kudirka, kuris beveik vienas pats jį ir užpildydavo savo raštais, pasirašinėdamas Vincas Kapsas ir kitokiais slapyvardžiais. Jis savo raštais smarkiai kritikuodavo lietuviškąją inteligentią už lietuvių kalbos niekinimą, už batlaižiavimą okupantų valdžiai. Kėlė gimtosios kalbos meilę. Jis išjuokė slavus, kurie Lietuvoje varė proslavišką veikimą.

"Atsirado madre panny, — išmintingos panelės, — rašo Dr. Vincas Kudirka. — Madre panny tarp kitų dalykų, girdėjo apie lenkišką patriotizmą, apie pareigą tam patriotizmui tarnauti ir t.t. Tad kai kurios iš jų apsigyvenusios Lietuvoje, tai idėjai tarnauja: moko kaimo vaikus lenkiškai, ir stengiasi įkvėpti jiems savo mintį, kad jie esą lenkai. Panelės! Jei jūs iš tikro madre (išmintingos), tai supraskite, kad: 1) mokydamas lietuvių vaikus ne lietuvių, bet lenkų kalbos, be reikalo eikvojate savo brangias jėgas, o vaikams veltui maišote galvas ir atimate laiką išimokyti skaityti ir rašyti savo kalba — iš ko jie turėtų gyvenime naudoti, 2) versdamas vaikus vadintis lenkai, pačios meluojate ir per prievartą traukiate iš nekaltų kūdikių dorovinių pamatų, mokydamas juos meluoti sau patiems. Su tokių darbu karštumu keliaukite sau į Lenkiją: ten nenuėis vėjais jūsų išmintis ir iš darbo bus tikra nauda. O Lietuvoje tik pragaiščių darote. Čia turite pasakyti žodėli, apskritai lenkams. Gerbiame! — Sudrauskite savo madre panny nuo mūsų vaikučių lenkinimo. Tas dalykas labai neparankus, ypač valandoje, kada bandome susipažinti, susiprasti ir ištikrųjų susitaikyti. Ne klausiu jau, ką jūs pasakytumėt, bet ką darytumėt, jei mūs lietuviškas, apsigyvenusios Lenkijoje, imtų mokyti lenkų vaikus tik lietuviškai ir verstų juos vadintis lietuviškas?" (V. Kudirkos Raštai, I tomas.)

Kudirka atsimeina, kad ir jam "išmintingos panelės" ir ponai slavai, bendrai, buvo išplėšę tautinę sąmonę ir pagarbą savo kalbai ir savo tautai. Ir tai buvo Mariampolėje — lietuviškiausioje Lietuvos kampelyje.

Tie Dr. V. Kudirkos žodžiai aktualūs ir šiandien, ypatingai tiems mūsų tautiečiams, kurie laisvi gyvendami visur pasaulyje, kur nepasiekia okupantų durtuvai, šliužauja girdami tuos okupantų savo pačių nelaimėi.

Bet daugiausia aštrios kritikos teko rusų načelninkams. "Viršūninkai" ir "Lietuvos Tiltu Atsiminimai" — tai vykusios satyros pavyzdys ne tik anais laikais, bet ir šiandien. Šiose satyrose Dr. V. Kudirka vaizduoja prasigėrusius kyšininkus rusų žandarų ir bendrai satrapų kartu su Naumiesčio tiltu, kurį rusai jau ir tuomet, taip susovietino, kad tas visai sunyko ir pradėjo braškėti.

V. Kudirka labai išbulino literatūrinę lietuvių kalbą. Reikia tik palyginti "Varpą" ir kitų to meto lietuviškų leidinių kalbą, kad pamatyti didelį skirtumą. Jis ne tik pats rašė įvairiausiomis temomis, bet dar išvertė didžiausius pasaulinės literatūros kūrinius, kaip F. Schillerio "Orleano Mergelė" ir "Vilių Telį", Byrono "Kainą", Slovackio "Mindaugą", Asnyko "Kęstutį" ir kt. Tai didžiuliai kūriniai, visi sunkūs versti, atrodo neįmanomi kraujais spaudančiam džiovininkui. Bet ir juos versdamas Dr. V. Kudirka turėjo vieną tikslą:

KELKIS LIETUVI

Kelkis lietuvi, jau gana miegoti,
Nes saulutė teka — laiks į darbą stoti.
Laikas iš tėvynės siaubėjus varyti,
Ir ateičiai rūmus naujus imt statyti.

Kelkis lietuvi, trenk vergijos pančius,
Lengvink brolių savo ašaras ir kančias.
Imkis kruvinąją tu vergiją griauti,
Juk pažinęs laisvę nebimsi vergauti.

Kelkis lietuvi, imkis kardo plieno,
Kad prieš Lietuvoj neliktų nei vieno.
Gink jos laisvę brangią, kaip ir bočiai gynė,
Nuo gudų, kryžuočių mylimą tėvynę.

Kelkis lietuvi, pažiūrėk į rytus,
Atsimink lietuvių ten kardus matytus;
Būkie tu tėvynei nuoširdus teisingas,
Ir viską aukuok tik šalei nelaimingai.

Kelkis lietuvi, paduok ranką broliui,
Jungkitės vienybėn, už laisvę kovoję;
Nes taip priešai liausis mūsų šalį mynę
Ir nekaltus brolius kraujuose skandinę.

Kelkis lietuvi, kelk akis į Vytį,
Žinok, kad tik kova priešai bus išvyti,
Todėl susipraskim visi iki vieno
Ir padavę rankas dirbkim laisvės dienai.

L. L.

žadinti lietuvių tautą, skiepyti joje pasiryžimą kovoti prieš prispaudėjus okupantus, — trokšti Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės.

Dr. Vincas Kudirka ir poezijoje stiprus. Viename savo eilėraštyje jis sako, kad "netas yra didis,

Jeigu audra ištikus verstų stulpą vieną
Iš tų, kurie priliko jūsų namo sieną,
Namai negrius — iš baimės jūs neišlakstykit
Tik vieton ano stulpo tąją pačią dieną
Tuoj kitą statykit.

Lietuva mano! Priešui ant tavęs įnirtus
Privalai hidra tapti ta, kuriai nukirtus
Galvą, tuoj kelios galvos vieton jos išdygsta.
Išlikai, tik į hidrą gyvumo pavirtus,
Nors priešui nestygsta.

Labai panašiai, kaip ir šiandien, priešui ir tuomet buvo daugiau negu draugų, nes netrukio lietuvių tarpe ir tokių, kurie norėjo, kad Lietuva būtų po rusų priespauda. Tie lietuviški renegatai, lygiai kaip ir šiandien, puldinėdavo Lietuvos laisvės kovotojus, juos išdavinėdavo rusų žvalgybai, visokiais būdais niekindavo ir susiriesdami girdavo rusiškąjį bizūną.

Tuos renegatus Dr. V. Kudirka smarkiai plakdavo savo plunksna. Jis vykusiai įrodinėdavo renegatų moralinį susmutimą, savygarbos praradimą, jų

Tegul saulė Lietuvos tamsumus prašalina
Ir šviesa ir tiesa mus žingsnius telydi,
Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos vienybė težydi.

Kad lengviau būtų galima gabenoti ir išplatinti "Varpą", Dr. V. Kudirka 1895 metais apsigyvena arčiau rubežiaus — Naumiestyje. Bet džiūva kartu su okupantais baigia jį smaugti galutinai. Žvalgyba tai areštuoja, tai vėl paleidžia, bet seka visą laiką lipdama jam ant kulnų, neatleisdama nei žingsnio. Nenori ruskis paleisti Lietuvos ir gana, galvoja jau pusiau alpdamas Dr. V. Kudirka. Bet turės paleisti, anksčiau ar vėliau. Kudirka vis rašo, bet šį kartą jau rašo prie degančios žvakelės ant plono rūkomojo popiero, kad įsibrovus rusų žvalgybai, skubiai galėtų sudeginti rankraštį.

Prie žvakutės su rūkomojo popierio gabalėliu rankose, Dr. V. Kudirka amžinai užmerkė savo daug mačiusias akis, 1899 metais lapkričio 16 d., palikdamas mus tam, kad "mes iš baimės neišlakstytumėm, bet vieton ano stulpo tąją pačią dieną tuoj kitą statytumėm."

Reikia ypatingai pabrėžti, kad caro žandarai iškapojo iš Kudirkos paminklo dabar esančio mūsų tautos himno dalį, kurią viršų cituoju, o dabar tą patį padarė Stalino žandarai. Tai tokia bolševikų "demokratija". Tik tokios "demokratijos" šalininkai gali nerausdami sakyti, kad Dr. V. Kudirkos parašytas Lietuvos Himnas esąs "Smetonos himnas."

prieš ką milijonai prispausti vergijos žemyn galvas lenkia", kitam ragina: "kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grūdą." Kodėl? kad darbu, kovos ir troškimų ugnis dega tik žmogaus jaunystėje. Pagaliau, Dr. V. Kudirka ir padrasinti moka savo tautiečius — laisvės kovotojus:

žmogiškąjį sumenkėjimą, — tą oportunistą, kuriuo buvo ardomas bet kokis organizuotas lietuviškos visuomenės pasitikėjimas savo jėgomis. Bevilį keltiems oportunistams Dr. V. Kudirka duodavo suprasti prie kiekvienos progos, kad lietuvių tauta yra per daug maža, jog ji galėtų pakeisti tiek daug išgamy, kurie taip įkyriai girdavo Rusijos galingumą, didumą, turtinumą, valdžios gerumą, kad tik tuomi pakenkus Lietuvos prisikėlimui. Ir todėl Dr. V. Kudirka Tautos giesmėje, kuri virto Lietuvos Himnu, ne be reikalo sako:

tamsumus prašalina
žingsnius telydi,
dega mūsų širdyse,
vienybė težydi.

Kiekvienas bent kiek kultūringas lietuvis gerai žino, kad bolševikėliai atlikinėja tas pačias caro žandarų šunybes tik kitokioje uniformoje. Tas himnas yra parašytas dar tais laikais, kuomet Smetona dar jokiu prezidentu nei diktatorium būti greičiausia nei sapnuote nesapnavo.

Tegul sau kalba niekadėjai kaip nori, bet Dr. V. Kudirkos darbai viską atremia. Jis suorganizavo lietuviškosios spaudos platintojus ir rėmėjų tinklą, ištobulino lietuvių kalbą, sukūrė mūsų literatūros pradus ir, svarbiausia, jis išauklėjo ir išmokė kovotojų už lietuvių būrius, jis grūmėsi menkomis savo jėgomis su didžiulės carų Rusijos priespauda ir skynė kelius lietuvių tautos laisvei, dirbo savo mylimam kraštui, savo tėvynei, palikdamas mus tam, kad mes grumtumėmės su dar didesnės Stalino Rusijos priespauda ir skintume kelius laisvei, dirbtumėm savo mylimam kraštui tokiu pat idealizmu kaip dirbo Jis, DIDISAI KUDIRKA.

L. L.

SKAITYKIT
IR PLATINKIT
"AMERIKOS LIETUVI"

ENCIKLOPEDIJOS REDAKCIJOS RUPESCIAI

Pradėdama darbą ir besirūpin-dama sutelkti kodaugiausia li-tuanistinės medžiagos, Lietuvių Encikloped. redakcija kreipėsi į mūsų visuomenę ir kvietė ją į talką toms žinioms rinkti. Spau-da tą Lietuvių Enciklopedijos kreipimąsi pakartotinai atspaus-dino. Be to, organizacijoms li-tuanistinės medžiagos rinkimo reikalui buvo parašyti atskiri raštai, visiems lietuvių mokslo, meno ir visuomenės asmenims, kurių pavardės prasideda raidė-mis A ir B ir kurių adresai L. E. redakcijai buvo prieinami, buvo pasiūstos anketos. Litu-anistinės medžiagos rinkimo tal-kon savo vietovėse įsijungė ir daugumas L. E. platintojų, ku-rių darbas minėtinas su dėkin-gumu. Aktualios liuanistinės medžiagos atsiumtė ir L. E. sky-rių redaktoriai, neminant čia jų specialybės darbų. Vadinas, L. E. redakcija liuanistinei me-džiagai rinkti yra išbandžiusi daugelį kelių. Tačiau šiandien, kai L. E. pirmasis tomas jau yra atspausdintas ir prenumera-toriams baigiamas siuntinėti, tenka viešai skelbti tokius fak-tus: buvo organizacijų, kurios rūpestingai paruoštas žinias at-siumtė laiku, buvo organizacijų, kurios gerai paruoštą straipsnį atsiumtė tada, kai tomas buvo jau išspausdintas, buvo tokių, kurios į jokių kvietimus neat-siliepė; buvo asmenų, kurie an-ketas tuoj užpildė ir L. E. re-dakcijai gražino, buvo asmenų, kuriuos teko keletą kartų ragini-ti, yra tokių, kurie ir iki šios dienos į mūsų laiškus nieko ne-atsako. L. E. redakcija liuanisti-nės medžiagos jau turi nema-žai sutelkusi, bet jos rinkimo sunkumai dar nesibaigė. Išvada aiški: šiame darbe labai paged-aujama tiek organizuotosios

lietuvių visuomenės, tiek ir at-skirų tautiečių talka.

Lietuvių Enciklopedijos redak-cija dar kartą kreipiasi per spaudą į visuomenę ir prašo ją šios enciklopedinės medžiagos: liet. kolonijų istorinių apžvalgų (kada kolonija įsisteigė, kiek anksčiau lietuvių ten gyveno ir kiek dabar gyvena, kiek ten yra liet. mokyklų, kultūrinių ir vi-suomeninių įstaigų, kokios anks-čiau buvo ir dabar tebegyvuoja liet. religinės, kultūrinės, politi-nės ir visuomeninės organizaci-jos), liet. organizacijų istorinių aptarimų, atskirų liet. mokslo, meno, religijos, politikos, spau-dos, sporto ir visuomenės veikė-jų biografijų, įvairios liuanisti-nės medžiagos, liečiančios tiek iševijos, tiek Nepr. Lietuvos, tiek ir tremties liet. kultūrinę, visuomeninę ir kt. veiklą. Arti-miausiu laiku L. E. redakcija laukia tų liet. kolonijų, organi-zacijų ir asmenų atsiliepimo, ku-rių pavadinimai ir pavardės prasideda raidėmis Č ir C. Tačiau jau dabar prašome siųsti enci-klopedinę medžiagą abėcėlės tvarka ir visoms kitoms raidė-mis. Ryšiams užsimegzus, reika-lingais papildymais mes laiku pasirūpinsim patys. Neturėda-ma pakartotinai prašomų duo-menių, L. E. redak. negalės neci-klopedijoj atžymėti tu liet. orga-niz. ir asmenų, kurie nesiteiks žinių apie save atsiumti. Tačiau L. E. redakcija nuosirdžiai tiki, kad geros valios tautiečiai jos darbo nesunkins ir visų rimtu-mu ir kviečiamą talką įsijungs. Medžiagą (ne tik straipsnius, bet ir fotografijas) prašome siųsti šiuo adresu: Lietuvių Enciklopedija 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Lietuvių Enciklopedijos
Redakcija

THE TOWN LINE CLUB, Inc.

DIAL WORCESTER 3-9479

Millbury, Mass.

Prie Millbury - Worcester rubežiaus

Bankietai ir Įvairis Sukaktuvės

— KVICIAM ATsilANKYTI —

WHITE'S 5c, 10c, \$1.00

26 MILLBURY ST. — (near Kelley Sq.)

Atlankykite mus laike mūsų Naujos Krautuvės Padidinimo

— NUO KOVO 1-mos iki 13-tos —

Atneškite šį skelbimą ir gausite 50% nuolaidą perkant daigtus į virtuvę vertės \$2.00 ar virš.

33 1/2% nuolaidos perkant drabužius \$2.00 ar virš
Užėikite pas mus del VELYKŲ saldinių, pasveikinimų, gėlių, etc.

YANOVER PACKAGE STORE

278 MILLBURY STREET

FREE DELIVERY — TELEPHONE 2-3381

Utica Club Beer \$2.95 a case

plus deposit

DRIVE IN FROM MILLBURY ST. or HARDING ST. FOR DELIVERY IN YOUR CAR.

MAC'S Brake Service

Chas. McCarthy, Prop.
Automobilių Taisymas
Starter - Generator
Electrical Service

97 MILLBURY ST.

Tel. 6-0140
prieš Vernon Drug Co.

Worcester,

Mass.

Klausykites

Sekm. nuo 11:30 iki 12 val. ryto

Oro Bangomis

Lietuviškos

Radio Programos

vad. J. JANUSH, Jr.

Iš WKNB Stoties

840 kc.

MAIRONIS - TAUTOS AUKLĖTOJAS

MAIRONIO poezija nėra vien sau poezija. Jos tikslas nėra vien jausmus užliuluoti, grožiu užburti. Jai rūpi taip pat tuos jausmus auklėti, pakreipti ta ar kita linkme. Pagal graikų meno patarimą "gražu ir naudinga", Maironis stengėsi, kad jo poezija taip pat būtų ir graži ir naudinga — ir širdžiai miela ir protui naudinga. Kai kur ta linkme jis gal per toli pasinėšė. Literatūros kritikai nurodo, kad Maironio lyrikos esąs per didelės nuosimtis šūksminės, pamokomosios, didaktinės kūrybos. Bet kitaip apsieiti jis negalėjo! To reikalavo jo gyvenamasis metas. Reikėjo tautą kelti, budinti šūksniais, raginimais.

Iš visų Maironio poezijos motyvų, be abejo, stipriausias yra tautinis, patriotinis. Tad ir galim kalbėti apie Maironį kaip tautos auklėtoją. Bet ne kaip auklėtoją, pedagogą siaura prasme. Tokios temos rėmaus turėtų būti ne šis raštas. Reikėtų imti davinius ne iš Maironio poezijos, o iš jo gyvenimo, jo darbo.

Kaip tautos auklėtojas, Maironis tęsia Duonelaičio, Valančiaus tradiciją, jis eina ranka rankon su Vyduņu, kad ir kaip skirtingai ir kitokiose gyvenimo aplinkybėse kuriančiu. Kai tik lietuvių tauta nebeteko savarankumo politiniame gyvenime, jos dvasios vadams vis teko ją mo-

kyti, jai kelią rodyti. Dėl to lietuvių poezijoj taip nedaug sau poezijos. Ją reikia vertinti kitu matu. Ne kaip daugelio kitų, amžiais laisvų tautų.

Maironiui, kaip tautos auklėtoju, rūpėjo vienas vienintelis dalykas — išlaikyti tautoj jos įgimtas, etines, dvasines savybes. Todėl jis už tas savybes ir kovoja, skiria savo poeziją, nepaisydamas, kad ji neteks daug vertingų visuotinum elementų. Kaip koks pranašas, Maironis mato, kad tik etines savybes išlaikydamas lietuvis nežus. Vėliau tą idėją suvedė į formulę **Vaižgantas: kas atskils nuo tautos kamieno, tas žus.** Atskilimas čia reiškia ne fizinį atsiskyrimą, bet dvasinį pasivergimą svetimybėi.

Kai Maironis kūrė savo poeziją, sunkenybės slėgė tautą. Tamsa ją skandino. Audros grūmojo. Maironis stėjo tautos vadu. Jis, kaip tas Ibseno Brandas, veda ją į aukštybes, skatina į kovą su vargu ir nusiminimu. Kad neatstiktų kaip Brandui, kurį daug kas pameta, Maironis žino, į ką kreiptis: į jaunimą. Jis kuria jaunystės giesmę, kaip A. Mickevičius ode, jis uždega jį. Jaunimas stoja į atgimimo darbą "Jaunojoj Lietuvoj", jaunimui skirta daug kūrybos "Pavasario Balsuose", tik jaunimas galėjo suprasti tokias eiles, kaip—

Šalin nusiminę dūsavimai skaudūs!
Jie silpnina dvasią paikai.
Ar mums, kaip mergaitėi, raudoti nuraudus,
Nors spaudžia nelaimės vargai?

Šalia kovos šūkių, raginimų kovoti su vargais ir nelaimėmis, Maironis kaip auklėtojas, naudojasi teigiamas ir neigiamas auklėjimo priemonės, iškelia etinių savybių grožį. Nebuvo dar prieš jį taip dailiai, laisvai ir neprievartinai (kaip A. Baranauskas "Anykščių šilėly!) iškelto lietuviško gamtovaizdžio ("Ten kur Nemunas banguoja") ar lietuviškos tautos tipo ("Už Raseinių ant

Kad galvą kaišysi, įsek tu rūtelė!
Mieliausias papušalas — rūta žalioji.
Su jaja prisiekia mylėti jaunoji.

Jeigu mergaitė nuo tautinio papročio nukryps, ims vaikytis svetimų papročių ar madų, ji susilauks Raseinių Magdės likimo. Tautos kamienas bus pakirstas.

Lygia dalia Maironis pramatė auklėjamąją dainos reikšmę tautai. Nemaža randame eilėraščių, kuriuose iškeliamas dainos

vertė. Tos dainos šildo krūtinę, kai vargai spaudžia. Tada poetas siūlo užgiedoti "dainas linksmas" ir bus lengviau keliauti. Jis žino, kokią vertę turėjo dainos net svetimtaučių akyse, kai joms buvo susidomėta. Dainos per ilgus amžius gaivinę tautos sielą:

Tautos dainele, tu gaivina
Per ilgus amžius mūsų sielą,
Viena budėjai, kai milžinai
Kapuos sapnavo šalį mielą,
Budėjai supdama lopšėlį,
Jaunuolį guodei ir senelį,
Tautos auklėjai sielą.

Dėl to nuliūsta poetas prisimėnė, kaip nebevertinamos dainos dabar, kaip jos nebeįdomios jaunimo. O seniau jos skrido po visą kraštą ir lengvino sunkiuosius baudžiamuosius laikus.

Šiandien mums aišku, kad šiuandienės pastogės tautiečiui buvo mažiau pavojaus nutautėti, kaip inteligentijai, kuriai aiškiai grėsė rusų pavojai nutauti iš slavų — rusų ir lenkų — pusės. Kas pateko į Rusijos gilumą, vargiai liko

neatitrukęs nuo tautos kamieno. Krašto viduj iš dvarų — ankstesnių kultūros skleidėjų — vargiai galima tikėtis tautai teigiamos paramos. Kai Maironis ragina ginti "kalbą, žemę, jos būdą", jis pirmon galvon kreipiasi į tuos, kurie pasisavina svetimą kalbą, svetimus papročius. O tie buvo dvaruose. Dvarai gražūs, bet jų vidury pamatai pagrauzti:

Kaip puikūs tavo dvarai, tėvyne,
Baltai iš sodų žalių bekyšai!
Tik brangią kalbą tėvų pamyne,
Jie mūsų širdis mažai ką riša.

Būdamas pirmiausia jaunimo auklėtoju, Maironis nori jam įkvėpti tyrojo idealizmo dvasios. Tada sponuoja jau patį kovą. Kas už idealą kovas tas jį išlaikys. Nors ir pramatęs realistas, nors ir kaip Valančius realiai mokąs, Maironis vis dėlto išnyra

Laimingas tasai, kur be kūno sapnavo;
Kam švietė žvaigždė tolima;
Kas savo gražaus idealo negavo
Pažinti arčiau niekada.

J. Ambrzevičius reikšmingai mas yra idealizmas. Matyti aiškia mintį, kad Maironis atitiko keliai mintį, kad Maironis atitiko tautos etinį jausmą. O tas jausmas, paskui pagal tai veikti

PAVASARIO MUZIKA

Pavasaris! Ar šis žodis neturi aiškaus skambėsio, kuris siūnčia džiaugsmo vibracijas perdėm tavo sąmonę?

Ar tu negali matyti gamtos kūdikius, kurie savo mieguistas akis žadina kai klausosi sidabrinės, aiškiai skambančios pavasario balso harmonijos.

Pavasaris dar kartą sugrįžo. Giedri saulės šviesa, gaivūs vėjeliai, žaliuojanti žolė, sprogtą pumpurai, žydinčios gėlės, malonios padangės! Koks džiaugsmas po žiemos šalčio. . . Po viesulo ir speigo dienų!

Kiekvienas sezonas, yra didybės ir džiaugsmo simfonija, sukomponuota, diriguojama ir grojama maestro muziko. Žiema prabėgo. Jos tema buvo kilni, puiki, kupina meilumo melodijos ir hūdno kilnumo harmonijos. Jeigu mes turėtume girdinčias ausis, mes išgirstume motinos gamtos meilės liūlionę, kai jos vaikai miega, ilsis ir išbunda didesne gyvybe naujam augimui. Viesulai nusileido žemyn, vėjai dvelkė ir simfonija didino savo tempą. Meili liūlionė girdėjos. Ji buvo lydima stiprios, gyvybinės harmonijos; triumfo arfos stygomis! Viesulai išmaudė ir švariai nuplovė orą ir pripildė upes Lietuvos ir smiegas giliai nugrimzdo žemėn, kad išnaujo burbuliuoti kalnų šaltiniuose, kurie džiaugsmingai teka į vandenyno gelmes. Iš šito

požemio versmės žolė ir pievų gėlės ir miškų medžiai čiulpia naują gyvybę. . . Dabina visą žemę nauju žalum ir skaisčiomis spalvomis.

O kas yra pavasario simfonija? Ar ji yra linksmas himnas! Ar tu negirdi jo varpo, kurs skamba dangiška harmonija? Tai aiškų gaudimas, žadinimas, šaukimas keltis ir žengti priekin; naujas gimimas vedąs į naują žydėjimą. Jis verčia širdis giedoti, kai naujas vitaliskumas pasireiškia sąmoningu apsišėkimu. Jo balsas neturi žiemos klaidios harmonijos, nes jis yra puiki linksmybės giesmė. . . Trimitas šaukia žengti pirmyn ir aukšty. Vėjai mieliau gieda — meilės melodijas.

Pavasari, skambink, savo varpą! Tegul širdys linksminasi! Šalin tamsybę, netikramas ir abejojimas! Gyvenimas dar kartą naujai apsišėkia galia ir grožiu. Skambėkit, skambėkit, jūs pavasario varpai. . . Te jūsų harmonija sužaliuos tikrais naujo gyvenimo lapais!

Iš pradžių jūs meiliai žadinkit miegotuos, paskum garsėjančiu tempu ir pastovesniu skambėjimu sugauskit, te visa, visa išbunda. . . Lai jūsų antfonai tvinsta džiaugsmų ir grožių. . . kiekviena visumos daleyte tevirsta: "Te Deum", šviesai ir gyvenimui.

N. L.

So Simple TO DRY CLOTHES ELECTRICALLY!

... just set the dial
... snap the switch
RAIN OR SHINE!

WORCESTER ELECTRIC LIGHT CO.

11 FOSTER ST. - TEL. 26771
Worcester, Mass.

CITY TELEVISION COMPANY

Televizijos - Elektriniai Prietaisai

Parduodame - Pataisome

743 MAIN STREET - Worcester 8, Mass.
TEL. 49267 - SAVININKAS, A. ALUKAS

CENTRAL KITCHEN

332 Main Street

WORCESTER, MASS.

Skanus namie gaminti valgiai

— idealizmo tikslas, visos žemės harmonija ir palaima. Tą regėjimą pamesti — visur pralaimėti.

Kovos ir pamokymų šūksniais priedamas prie jaunimo — gajausios tautos dalies — Maironis betgi prie vyresnės kartos ir prie senimo nepabugo eiti dar skaudesniais šūksniais — satyra. Žinojo, kad tos sukietėjusios tautos dalies kitaip nepamokys, kaip pliekdamas satyra. Tai, žinome, neigiamas auklėjamo priemonės, bet ir jos veiklios. Pliekia savo satyroje poetas parsidavėliu svetimiems papročiams, svetimai kalbai, pliekia net savo per gudrius moksladraugius, "greit išėjusius į žmones", plie-

kia snobizmą, karjerizmą, kortavimą ("Vintas"), girtavimą. Satyros parašytos didelia dalim nepriklausomybę atgavus ir rodo tautos ydų įsiveisimą tokiu jautriu metu.

Taip tai, vartodamos teigiamas ir neigiamas auklėjimo priemonės savo poezijoj, kreipdamasis į jaunimą ir jį entuziazmu uždegdamas, bardamas surambėjusį senimą už jo ydas satyra, Maironis auklėjo savo mylimą tautą anuomet, auklėja ją ir šiandien — čia guosdamas jos vaikus nelaisvės pančius namuose ar ištėrime, čia vesdamas pro vargus į aukštybės idėją.

A. T.

CHERRY KJAJAFA

(Vadinkite Kee-Yafa)
DANISKAS VYNAS

Skonis kaip puiki melodija

Skanus, garsus Daniskas Importuotas VYSNIŲ VYNAS, taipgi sudaro nepaprastai puikius gėrynes — "Ant Ledų" su ledumi ir sode, kaip troškulį numalšinti arba tikrai sušaldytą supilti ir stiklus. Labai skanius nežūrint kaip bus naudotas, bile kokiame įvykyje.

KREIPKITES PAS —

M. G. MASNIK, Inc.

3 KANSAS STREET - TEL. 3-5401
WORCESTER, MASS.

ŽODŽIAI IR DARBAI

Tąsa nuo pereito num.

Ir dar vienas paskutinis pavyzdys. Vienas įžymus rašytojas turėjo daug skolų. Skolintojai nuolat lankydavo jį. Jis kiek galėdamas išpirkdavo savo duotus vekselius.

Ir kartą, kada rašytojas už naują savo knygą buvo gavęs atlyginimą, susirinko daug skolinkų. Ketvirtam jų paprašius atlyginti skolą, rašytojas pasakė:

— Mielasis, negaliu. Štai atidėjau du tūkstančius, juos reikės atiduoti X., nes tai garbės skola.

— Bet man kaip tyčia šiandien labai reikia pinigų, — spyrėsi skolintojas, — ir kaip tyčia 2-jų tūkstančių.

— Bet suprask, bičiuli, — aiškinosi rašytojas, — tai juk mano garbės skola.

— Bet man kaip tyčia šiandien labai reikia pinigų, — spyrėsi skolintojas, — ir kaip tyčia 2-jų tūkstančių.

— Bet suprask, bičiuli, — aiškinosi rašytojas, — tai juk mano garbės skola.

— Ka tai reiškia garbės skola? — Tai, kad aš tuos pinigus paėmiau be raštelio.

— Tai tamsta visomet pirmon galvon apmoki skolas be raštelio?

— Taip.

— Na, tad tamsta ramiai gali man išmokėti, nes ir aš savo paskolą tamstai paverčiau garbės skola.

Taip sakydamas skolintojas suplėšė rašytojo vekselį.

Ir rašytojas, žinoma, tučtuojau išmokėjo du tūkstančių skolintojui, kuris tikėjo jo žodžiu.

Tad ar galime kasdieniniame gyvenime užmiršti žodžio, ypač pažadamojo žodžio, galią?

Daug geriau yra mažiau žadėti, bet tesėti, negu tik pažadėti, bet nevykdyti. Pažadėti ir nevykdyti lygu apgauti kitą žmogų, o kaip vadinami tie žmonės, kurie sąmoningai apgaulinėja kitus?

Tad padarykime išvadas: žodis yra neatskiriama dalelė mūsų Aš. Jis, išreikštas raštu, pasiilekia, mums mirus, kaip asmens dvasinę fotografiją, kaip sustingusią dalelę gyvosios mūsų sielos. Štai kodėl tokie brangūs rankraščiai mūsų tėvų, bičiulių, įžymiųjų pasaulio žmonių. Per raštą įamžintą žodį seniai išėję iš pasaulio žmonės lieka gyvi ir kalba mums mokydami, guosdami, ramindami.

Ar negalvojome kada: "Kas gi mes esame?" Poetas galėtų atsakyti: "Mes esame dieviška kibirkštėlė". Kitas atsakys: "Mes gamtos dalelė". O trečias, kiek auklėjimu susirūpinęs žmogus pasakys: "Mes esame didvyriškų žmonių darbo pavyzdžių atspindys".

Tik pagalvokime. Iš mažens jau mes pasirinkame idealą iš literatūros ar gyvenimo. Vienas vaikas nori būti lakūnu, nes girdėjo apie didvyrišką Dariaus ir Girėno skridimą per Atlantą, kitas poetu, nes girdėjo apie Strazdelį, Maironį, Puškiną, Ge-

te. Trečias karo vadu — ir jo kambarių dažnai rasi didžiojo prancūzų imperatoriaus Napoleono biustą. Dar kitas — kalbėtoju, tas domėsis Demostenu, Ciceronu ir t.t.

Net nejučia, kada nuolat ką nors pamėgdžiojame. Vis tiek, ar bus kuris filmos artistas, ar garsus karo vadas, ar geras rašytojas. Net tokioj kasdieniniame gyvenimo srity, kaip rėdymasis, ir tai mes akiai sekame madomis.

Lygiai tas pats yra žodžių ir darbų srity. Retas kuris drįsta pasakyti kitonišką negu visi kiti žodį, atlikti kitonišką negu visi kiti darbą. Bet atsiranda tokių, kurie pasako.

Keistas tuo atžvilgiu mūsų pasaulis, keistas žmogus, sukūręs tokia tvarka pasaulį. Jei šiandien yra daug žmonių, kurie sakosi ateis 5 val., ateina pusę šešių ir kai prikiši jiems pavėlavimą, tai jie net pyksta. Atrodo, belieka ir tau pačiam, kuris laikais duoto žodžio ir punktualumo, paoti ranka ir vėluoti. Bet ar tai teisinga? Jokiu būdu! Reikia su tuo ištižymu kovoti, nors būtum ir vienas prieš simtą! Nes čia nusileidus, teks nusileisti ar tikraiu apsilėidimo keliu eidami, kažin kur neisim. O juk smulkmenose apsilėidami — apsilėidžiamė ir didelius dalykus. Reikia griežtai is aiškiai nusistatyti: "Branginsiu žodį. Geriau nepažadėsiu, bet pažadėjęs teisėsiu. Žodžiai ir darbai turi būti dermingai sujungti. Jei kalbu apie blaivybę, turiu tai parodyti pavyzdžiu, pats negerdamas. Jei kalbu apie užjautimą ir pagalbą, turiu gelbėti ir užjausti kitus. Jei kalbu apie pasiryžimą ir kovą, turiu ryžtis ir kovoti". Tada tavo pavyzdžiu seks kiti, neklausdami ir neabejodami.

Nieko nėra biauresnio kaip melas. Kalbėjome, kad žodis ir gaivina ir žudo. Geriau žodžiu gaivinkime, nei žudykime. Kiek žmonių pražudo apkalbos, ne vietoj pavartota pašaipai, neatšargus įžeidimas. Nė vienas išauklėtas žmogus nežėis kito, ypač silpnesnio. Tik neprastaburniai, nieko neišmanų žmonės švaistosi koliojimais ir šmeižtais. Žinoma, mes nesame dievai. Dažnai galime suklysti. Bet geriau kelis kartus suklysti, nei kartą pasmerkti.

Yra daug žmonių, į kurių veidą pažvelgus, matai jų visas dorybes ir ydas. Ir dažnai iš pirmo įspūdžio susidarai nuomonę apie juos. Kadangi mūsų mintys gauna išraiškos mūsų veide ir pasielgimuose, belieka visuomet budėti savojo Aš tobulinimo sargyboje — ir kiekvieną dieną pagalvoti, ar mūsų darbai atitiko mūsų žodžius. Jei taip — galime ramia sąžine eiti tobulinimosi keliu, kovoti su ydomis, ligi tas ydas nugalėsime.

Ir po kurio laiko nustebe pamatysime, kad imame keistis, imame labiau gerbti kitus ir save, imame prasingiau gyventi. O atradus gyvenimo prasmę, ir gyvenimas tampa malonus ir mielas.

P. B.

MALONUS SVEČIAI!

"Amerikos Lietuvio" Spaudos Baliaje Jūs pamatysite linksmą muzikinę programą, kurią pirmoje dalyje išpildys solistas-humoristas — VILIUS BRAZ-VILIUS iš Stamford, Conn.

Antroje programos dalyje — vaikių metų visi svečiai veltui bus pavaišinti europietišku vynu iš Olandijos ir lietuvių šeiminių pagamintais užkandžiais. Besivaišinančius svečius palinksmins p. Kinderio muzikos

mokyklos mokiniai su savo instrumentaline ir vokaline programa.

Paskaitą apie lietuvių spaudos uždraudimą ir kovą dėl jos atgavimo su rusų caro valdžia skaitys adv. A. KETURAKIS iš Bostono. Visus lietuvius "Am. Lietuvio" skaitytojus ir rėmėjus maloniai kviečiame atvykti ir paminėti mūsų spaudos atgavimo 50 metų Jubilijų.

A. L. Red. Kolegija

LAISKAI REDAKCIJAI

Worcester, Mass.
Kovo 1 d., 1954 m.

Aukštai Gerbiamieji,

Sirdingiausiai sveikinu Jus, kaip redaktore ir visą redakcinę kolegiją, ypač patį "A. L." su "Spaudos Baliu", rengiamu 50 m. spaudos atgavimo sukakčiai paminėti.

Prašau priimti mano kuklią, bet nuoširdžią auką — \$2.00. Dangaus palaimos ir geriausias kloties visuose Jūsų darbuose ateityje.

PADANGĖS ARAS

Lawrence, Mass.
Vasario 26, 1954

Amerikos Lietuvis

14 Vernon Street., Worcester, Mass.

Gerbiamieji: —

Acū už pakvietimą. Lankausi į Jūsų pakvietimą prisidamas \$10.00 nugalėti kruvinąjį lietuvių spaudos priešą, kuris smaigia be išimties lietuvių tautą — Lietuvą, naikina jos žmones. Mūsų kalbos svarbiausi žodžiai: Lietuva, Laisva, Nepriklausoma, Dievas, lietuvių kalba, tikyba, Vincas Kudirka ir kitų rašytojų vardai. Geros sekmės lietuviškoji spaudoj.

JONAS KANCEVICIUS

Vasario 16-tosios Šventė Putnam, Conn.

Vasario 24 d. Putnam, Conn., High School Auditorijoje susirinko apie 500 žmonių, daugumoje amerikiečių, studentų ir profesorių iš Annhurst College, Putnam, taip pat ir svečių iš Marianopolio ir aplinkinių lietuvių kolonijų, pasiklausyti koncerto, kurį surengė šv. Marijos Nekalto Prasidėjimo Seserų Kolegija (Immaculate Conception Convent in Putnam), paminėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 36-rių metų sukaktį.

Pagrindiniu vakaro kalbėtoju buvo Rev. J. Ralph Kelley, prof. iš Annhurst College. Preligentas anglų kalboje koncentruotai peržvelgė Liet. praeitį, nušvietė šiandieninę Lietuvos padėtį ir Amerikos lietuvių pastangas išlaisvinti savo tėvynę iš komunistų vergijos.

Meninę minėjimo programą išpildė lietuviškos studentės iš Immaculate Conception Convent bei Annhurst Kolegijos ir Worcesterio L. M. M. Ratelio choras, vedamas muz. Z. Snarskio. Įžangos žodį angliškai tarė stud. Rūta Žukauskaitė. Dainų tekstus į anglų kalbą publikai vertė stud. Elena Marijošiuotė. Pirmoje dalyje studentų oktetas padainavo: "Baltijos Vejelis" ir "Stusk močiute", ir studentų tautinių šokių grupė, ved. Danutės Vieraitytės, pašoko:

"Kepurinę", "Kalvelį" ir "Lenciūgėlį". Worcesterio L. M. M. Ratelio choras išpildė: J. Naujalo, G. Bendoriaus, K. V. Banaičio ir J. Gadelio lietuvių liaudies dainų kompozicijas.

Antroje koncerto dalyje studentų tautinių šokių šokėjų grupė, dainuojant L. M. M. Ratelio Chorui, išpildė stilizuotą baletą: "Šlama šilko Vėjas" ir "Audijėlė".

Choras ved. muz. Zig. Snarskio, dainavo: "Laisvės varpas", — A. Vanagaičio, "Šią naktelę", — J. Gruodžio, "Klip, Klap" — senovės prūsų liaudies daina ir "Namo" J. Strolia.

Minėjimas, gerai paruošti tautiniai šokiai ir melodingos lietuvių liaudies dainos solidniai amerikiečių publikai paliko pasigeretiną atsiminimą, ką jie parodė savo gausiais aplodimentais.

Drauge, didi padėka priklauso ir šv. Marijos Nekalto Prasidėjimo Seserų Kolegijos vadovybei už gražų Lietuvos vardo populiarinimą svetimųjų tarpe.

Po koncerto I. C. C. vienuolyno salėje koncerto programos dalyviai buvo pavaišinti. Vaisėse dalyviai tautinių šokių grupė, ved. Danutės Vieraitytės, pašoko: kad į Putnam I. C. C. Vienuolyno

IDEAL PHARMACY

Vaistynės Tel. 3-4840 — Res. 7-1725

V. G. SKRINSKA, B. S. reg. pharm.

29 KELLY SQUARE

WORCESTER, MASS.

Paveskite mums savo sveikatos priežiūrą ir įvairius patogumo aprūpinimus. Mes užlaikome aukščiausios rūšies vaistus ir įvairius tualetinius reikmenis žemiausiomis kainomis.

"Kokybė prekių ir draugiškas patarnavimas už žemiausias kainas yra mūsų didžiausias malonumas."

Pavargęs? Užėik lietuvišką vaistinę pailsėk, atsinaujink energiją prie bufeto užkandžių, karštų ir šaltų gėrimų ar šaltkošės.

Vaistinės valandos: nuo 9 rpte iki 10 vakare, paprastomis dienomis. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 9 vak.

"AMERIKOS LIETUVIO" Bendradarbių, Skaitytojų ir Remėjų Metnis

SPAUDOS BALIUS

ir lietuviškos spaudos atgavimo 50 metų sukakties PAMINĖJIMAS

IVYKSTA

KOVO-MARCH 7, 1954

4 val. popiet

Lietuvių Piliėčių Klubo Salėje, 12 Vernon gatvės

Programoje:

- 1) Solistas — kupletistas VILIUS BRAZVYLIUS iš Stamford, Conn. duos linksmą humoristinę programą.
- 2) K. Kinderio Muzikos Mokyklos mokiniai, išpildys muzikinę programą.
- 4) Kalbės iš Lietuvių Enciklopedijos Red. atstovas Adv. A. KETURAKIS iš Bostono. Po programos bendros vaišės.

"A.L." Redak. Kolegija

Naujas Partraukimas Saldainių!

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
(Ideal Pharmacy)
29 Kelly Square

šią savaitę gavo didelį siuntinį visuokių "RŪTA" Lietuviškų saldainių iš Brooklyn, N. Y. Pirmą kartą prisintū kietų saldainių įvynuotų į popieriukus. Prašom Lietuvius šią savaitę atsilankyti, nes saldaines greitai išsiparduoda.

Vytautas Skrinska

koplyčią yra parvežta iš Romos šv. Marijos Statula, pašventinta paties Popiežiaus Pijaus XII. Marijos Statula, kelias po visas lietuvių kolonijas Amerikoje, iki bus parvežta į laisvą Lietuvą. Tai ypatinga šventojo Tėvo dovana lietuviams, Marijos žemės — Lietuvos vaikams. Apie šv. Marijos Statulos reikšmę ir paskirtį kalbėjo kun. J. Steponaitis iš Worcester, Mass. ir kun. Martinkus iš Providence. Daug svečių matėsi ir iš aplinkinių lietuvių kolonijų. Ir taip jaukioje nuotaikoje, besivaišinant, skambant liaudies sutartinių posmeliams, praėjo porą valandų Putnam I. C. C. Seserų sodyboje, didžiausiam N. Anglijos lietuviško jaunimo anklėjimo centre.

J. Sūdavas

Rekolekcijos Aušros Vartų Parap.

Rekolekcijos lietuviškai bus laikomos kovo (March) 7-14 dienomis iš Kanados atvykusio Tėvo Gidžiuno. Tėvai Pasijonistai ves rekolekcijas angliškai kalbantiems.

Susirinkimas

Lietuvių Moterų Klubo svarbus susirinkimas įvyks antradienį, kovo (March) 9, 1954, 7:30 val. vak., L. N. C. svetainėje, 12 Vernon gatvės.

Bus rodomi paveikslai ir pasiruošimas prie centinio išpardavimo, kurs įvyks kovo 20-tą, L.N.C. svetainėje. Tikietai jau padaryti. Darbas atliktas pas p. Amilia Kaskys, prie skamos arbatėlės.

Komitetas prašo išanksto narių ką nors paaukoti, kad vakaras būtų pasekmingas. J. L.

Penny Sale

Rengia Lietuvių Moterų (Liet. Karo Veteranų) pagelbinis skyrius. Šis centinis išpardavimas bus didelis, iš daug gražių daiktų. Bus išlaimėjimas ir skanių užkandžių. Prašome visų atsilankyti kovo (March) 13, šeštadienį, 7:30 val. vak., L. N. C. svetainėje, 12 Vernon gatvės.

J. L.

Padėka

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Worcesterio Skyriui, paaukojusiam Worc. šeštad. Lituanistikos Mokyklai 10 dol., nuoširdžiai dėkoja.

Tėvų Komitetas

Vieša Padėka

Vasario 20-tą, nepaprastai gražiai saulėta diena, lyg pavasario oras, palaidojom vyrą ir tėvą a. a. Petrą Mikoliną. Labai daug mūsų draugų, giminių ir pažįstamų palydėjo į kapus. Reikiame padėką visiems, kurie dalyvavo šermyse, taipgi dr. Jusui už pasakytas kalbas graboriaus koplyčioje ir kapuose. Reikiame padėką už taip daug gražių gyvų gėlių vainikus prie vėlionio karsto, dėkojame L. S. ir D. D. draugijom už suteiktus grabnėsius ir geles. Dėkojame laidotuvių direktoriui Petriui Karaliui už taip mandagų patarnavimą. Acū visiems už suteiktą mums užuojautą šioje liūdesio valandoje. Mikolinnas šeimyna

Atidarymas Naujo Mergaičių Klubo

Atidarymas naujo Mergaičių Klubo, įvyks balandžio 4 d. š.m., Winthrop House, naujame Worcesterio Mergaičių Klubo name.

Visuomenė kviečiama atsilankyti ir peržiūrėti namo įtaisus nuo 2 iki 6 val. p. p.

Mergaičių registracija prasidės pirmadienį, balandžio 5 d.

Naujas klubas randasi prie Winthrop ir Providence gatvių, skersai nuo naujos šv. Vincento ligoninės.

Winthrop House tarnaus virš 3,000 mergaitėms: Grafton Hill, Vernon Hill ir Quinsigamond apylinkėje.

Namas turi swimming pool, gymnasium ir paskaitų salę (auditorium).

Programos, kaip tai muzikos, namų ruošos ir dramatikos bus pateiktos klubo narėms.

Auditorium su scena ir įvairiais kambariais yra kairioje dalyje namo. Yra vietos scenerijoms ir kostiumams. Yra kambariai, kur kostiumai ir scenerijos bus pagaminti ir dėl dramos klasių.

Swimming pool yra 66 pėdų ilgio. Kitame šone randasi gymnasium. Yra ir kiti kambariai del įvairių žaislų.

Namo ruošos skyrius tur 2 virtuves, valgoma kambarį, skalbyklą ir siuvimo kambarį, kurie yra ant antro aukšto. Čia taipgi gausinga sesuo mokins apie kūdikių priežiūrą.

Name taipgi yra knygynas, del aukštesnės mokyklos mergaitėms yra "Kozy Korner" ir kambarys, kur mergaitės galės mokytis, kaip save tinkamai ir švairiai užsilaukyti.

Pečius Pardavimui

ROPER, Gasinis pečius su šildytuvu, labai gerame stovy. Kreipkitės: Ann Bisceglia, — 16 Dewey Road, Shrewsbury, Mass. Tel. Worc. 4-9265.

Pas Gilbertville Lietuvius

Priešgavėninio šeštadienio, vasario mėn. 27 d., vakarą, nedidelį, bet jaukų Windsor'o Hotelį, Gilbertville, Mass., sklindinai pripildė tautybėmis mišri publika, kurios būta arti šimto. Čia ją sukvietė neuilstantis ir pasišventęs lietuvių veikėjas Mr. A. Tamkus jaukiam pobūviui, kurio tikslu buvo neeilinis laiko praleidimas, bet gi Lietuvos reikalų amerikiečių visuomenėje išskelimas, pademonstravimas, lygiai kaip ir aukų Lietuvos išlaisvinimo kovai vesti telkimas. Ir laikas šiam pobūviui visiškai pritiko neseniai praėjusios Vasario 16-sios lietuvių susibūrimo ir atkaklaus ryžto kovos už Tėvų žemę prasmei ir nuotaikoms.

Pobūvio metu, vaikių iniciatorius ir šeimnininkas A. Tamkus trumpai paaiškino svečiams apie susibūrimo tikslą, kartu dėkodamas dalyviams už taip gausų atsilankymą. Jis pristatė ir vakarieniėje dalyvavusį Gilbertvillės tarybos Pirmininką Mr. John Valardi, kuris čia pat įteikė \$5.00 auką Lietuvos laisviniui paremti. Pagrindiniu vakaro kalbėtoju Mr. A. Tamkus pakvietė Amerikos lietuvių, lankiusį Clarko Universitetą, Worcesteryje, buv. Gilbertvillės selektmoną Mr. Stasį Mikelį, kuris išsamioje kalboje pobūvio dalyviams priminė tą sunkią už Geležinės Uždangos esančių Sovietų pavergtų tautų, valstybių nedavimą ir kruviną vergiją, kurios pašalinimui būtina jungtis visų tautų amerikiečiams bendram darbui, reikalaujančiam ir dvasinio pasiaukojimo ir piniginių įnašų. Kalbėtojas pabrėžė, kad šis lietuvių Gilbertvillėje suruoštas pobūvis nėra priemonė

asmeniškam pasipinigavimui, o kaip šventa amerikiečių pareiga įvairiais būdais padėti savo kraštų netekusiems ir Europoje pasklidusiems tremtiniams, šiuo atveju lietuviams, drauge palaikant ir Sov. Rusijos pavergtų kraštų gyventojusę vilties kibirkstėlę jų išsilaisvinimui iš komunistinio jungo. Mr. St. Mikelio kalba susirinkusiųjų buvo jautriai sutikta aplodimentais.

Vakarieniės dalyviai, Mr. A. Tamkui pristatė, nuoširdžiai paplojo padėkos ženklai ir Windsor'o Hotelio šeimnininkui, kuris taip skaniai ir pigiai svečius pavaišino. Po vakarieniės, kapelai grojant, vyko šokiai. Vakarieniės pelnas, kurio numatoma apie \$60.00, bus skiriamas lietuviams našlaičiams ir vargo moksloms V. Vokietijoje.

Pobūvyje dalyvavo ir grupė worcesteriečių: M. Žemaitaitis, J. Šalaviejus, J. Beršius, Pr. Aukštuolis, nuvykusių Gilbertvillės užmegzti artimesnės pažinties su viet. lietuviams bei pasitarti veiklos klausimais. Šia proga Mr. A. Tamkus įteikė L. R. Dr-jos Worcesterio I-jam Skyriui \$38. narių įnašų, jo surinktu pas vietinius ir apylinkius lietuvius. Gi pagal specialius Vasario 16-sios Minėjimo K-to jam prisūtus aukų lapus, veiklusis A. Tamkus surinko ir perdavė K-tui \$35.00, skiriamus ALT'ui.

Gilbertvillės pavyzdys rodo, kiek daug representaciniu ir medžiaginiu atžvilgiais lietuviškam reikalui pasitarnauti gali, kad ir negausi tautiečių grupė, nuoširdaus pasiryžėlio Mr. A. Tamkaus vedina, kuri, nežiurint dešimtmečių ją tipdžiusio tarpautinio katilo, paliko giliai lietuvišką, patrijotinę, verta visų lietuvių pagarbos ir padėkos.

P. A.

LIETUVIAI pas LIETUVIUS!